

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2016/17:15

Fredagen den 2 december

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Magdalena Andersson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 8 november 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 6 december 2016

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God morgon! Klockan är någon minut över nio, och EU-nämnden börjar nu sitt sammanträde. Vi har en diger dagordning med information, återrapporteringar och samråd om ett antal rådsmöten. Vi försöker köra på lite så att mötet inte sträcker sig för alltför långt över dagen.

Till att börja med hälsar vi finansminister Magdalena Andersson välkommen inför nästa veckas Ekofin. Vi börjar som vanligt med återrapporten, om ministern har något att tillägga utöver den skriftliga återrapporten.

Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Nej.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Om inte nämndens ledamöter har några frågor eller synpunkter på återrapporten lägger vi den till handlingarna.

Vi går vidare till rådsmötet, och vi börjar med dagordningspunkt 3, Investeringsplan för Europa.

Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ekofin ska besluta om en allmän inriktning om en förlängning av Efsi. Kommissionen har föreslagit att man ska förlänga Efsi med två och ett halvt år fram till år 2020, men man har också föreslagit en del andra förändringar.

Efsi har varit aktivt sedan i juli 2015. Det finns i det här läget ungefär 400 olika projekt som har fått Efsifinansiering. Man har lämnat lån och garantier om 30 miljarder euro, och det har i dagsläget bedömts mobilisera kapital om ungefär 150 miljarder euro i investeringar. Det har gjorts fyra utvärderingar av Efsi. En från kommissionen och en från Europeiska investeringsbanken – som är förhållandevis positiva även om man pekar

på att det finns utrymme för förbättringar bland annat för att stärka mervärdet och förbättra samordningen med andra EU-medel.

Därutöver har Europeiska revisionsrätten gjort en utvärdering. De är mer kritiska och menar att det är för tidigt att besluta om en förlängning, inte minst mot bakgrund av att det finns utrymme kvar inom ramen för den befintliga Efsigarantin. Man menar också att underlaget för att bedöma effekterna på realekonomin är otillräckliga.

Därutöver har en oberoende utvärdering gjorts av en extern konsult. I denna rapport konstateras att det finns ett fortsatt behov av kapital för investeringar med hög risk. Man menar också att Efsi kan vara en relevant struktur för detta men säger även att det är för tidigt att dra några slutsatser om Efsis bidrag till tillväxt och sysselsättning. Man menar dock att Efsi verkar fungera förhållandevis väl.

Den oberoende utvärderingen visar på en del brister i genomförandet, till exempel vad gäller mervärde och den geografiska spridningen av Efsiprojekt.

Det förslag som kommissionen har kommit med omhändertar merparten av den kritik som har riktats mot Efsi i utvärderingarna. Bland annat handlar det om en tydligare definition av mervärde i Efsiprojekten men också om att man ska vara tydligare och öppnare med hur man ser på mervärden. Det handlar också om ökat fokus på små och medelstora företag och om att man vill öka den geografiska spridningen av Efsi genom en ökad rådgivning.

Från regeringens perspektiv vill jag framför allt lyfta fram tre saker från den förändrade förordningen.

Den första är att Efsi får ett klimatmål. Det är positivt. Målet innebär att 40 procent av EIB:s utlåning, förutom den del som går till små och medelstora företag, ska gå till klimatåtgärder.

Den andra är att man vill att två stycken oberoende utvärderingar ska göras av Efsi inför diskussionen om nästa finansiella perspektiv. Det är dels en utvärdering för att bedöma om Efsi är en effektiv användning av EU-budgetmedel, dels en utvärdering av vilken påverkan Efsi har på jobb och tillväxt.

Den tredje är att finansieringen av de ökade avsättningar som krävs för att förlänga Efsi finansieras genom omprioriteringar inom EU-budgeten, vilket är positivt.

Efsi är ett högprioriterat projekt från kommissionens sida. Det finns också ekonomiska goda argument för att en sådan här konstruktion skulle kunna vara väl avvägd i det här läget när vi har en prognos för fortsatt låg tillväxt i EU, inte minst i euroområdet, under de kommande åren. Vi ser en låg investeringsnivå samtidigt som inte penningpolitiken, och inte heller finanspolitiken, har särskilt mycket kraft. Att använda medel på ett nytt sätt för att försöka attrahera mer privat kapital kan med ekonomiska argument vara en väg väl värd att pröva.

Det verkar som att Efsi så här långt har fungerat förhållandevis väl. De problem som har adresserats med projektet försöker man också hantera i förordningen.

Förutom de rent sakpolitiska argumenten finns det en politisk kostnad om man inte skulle ställa sig bakom förlängningen. Sverige skulle i så fall troligen vara den enda medlemsstat som skulle vara emot detta pro-

jekt, som är högt prioriterat av kommissionen men också personligen av kommissionens ordförande.

Regeringen skulle gärna ha väntat med ett beslut om en förlängning för att kunna få mer information och ytterligare utvärdering av Efsi. Men vid en avvägning av för- och nackdelar har vi kommit fram till att vi tycker att man bör kunna acceptera en förlängning av Efsi.

Jag var i finansutskottet i tisdags och förankrade positionen och fick då ett antal viktiga medskick, bland annat att man ska bevaka effekterna på EU-budgeten, att det är viktigt med strukturella reformer som komplement till Efsi, vilket jag ofta brukar påpeka i EU eftersom det är en mycket viktig fråga, och att det är viktigt att Efsis effekter på jobb och tillväxt utvärderas.

Detta är bra medskick, och regeringen delar helt bedömningen i de frågor som vi fick som medskick från finansutskottet.

Anf. 5 MARIA PLASS (M):

Jag uppfattar att även regeringen är lite skeptisk till förlängningen och gärna hade väntat.

Vi hade från moderat håll en avvikande mening i finansutskottet, och vi står kvar vid den. Vi tycker att förlängningen kommer för tidigt och på alltför svaga grunder, och den synen delar vi med EU:s revisionsrätt. Vi ser också att det finns vissa frågetecken när det gäller de ekonomiska konsekvenserna. Man säger att förlängningen av Efsi inte innebär några omedelbara inbetalningar av medel från medlemsstaterna till EU-budgeten eller till EIB. Det innebär att man inte beskriver någonting om det långsiktiga.

Detta gör att beslutsunderlaget är ganska begränsat, och vi står kvar vid vår avvikande mening.

Anf. 6 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Vi har hela tiden varit skeptiska till Efsi och en investeringsfond på Europainivå. Nu framkommer flera rapporter om att detta har tveksam effekt eller kanske ingen effekt alls.

Jag uppfattar i likhet med Moderaterna att även regeringen är lite skeptiskt lagd; så låter det i alla fall när man lyssnar på finansministern. Men regeringen tänker ändå rösta för detta eftersom andra medlemsländer förväntas rösta för. Jag tycker att det är fel väg att gå, framför allt eftersom detta ska finansieras genom omprioriteringar i budgeten. Vi har nyss haft två budgetdiskussioner här i EU-nämnden, där det har visat sig att det är högst osäkert vilket utfall vi kommer att få för svensk del. Sverige har redan Europas kanske högsta EU-medlemsavgift per capita. Ska vi utsätta oss för ytterligare risk för att den svenska EU-medlemsavgiften påverkas utan att vi ens har fått ett svar på vad detta ger svenska skattebetalare? Den frågan har jag ställt till regeringen tidigare utan att ha fått något svar. Jag tror inte att jag får något svar i dag heller, för jag tror inte att det går att ge ett sådant svar.

Vi brukar ha en egen ståndpunkt utifrån våra värderingar. Men jag tycker ändå att Moderaterna har hamnat rätt i detta i och med att de ifrågasätter en förlängning. Jag ansluter mig därför till Moderaternas avvikande mening.

Anf. 7 ARON MODIG (KD):

Vi hade ingen avvikande mening i finansutskottet, framför allt med hänvisning till att det verkar som att övriga länder är för en förlängning. Vi hade dock ett medskick, som finansministern upprepade här i EU-nämnden. Jag behöver därför inte upprepa det igen, utan jag uttrycker bara att det är bra att regeringen har tagit till sig detta.

Anf. 8 TINA ACKETOFT (L):

Tack så mycket för redogörelsen! Efsi är en ständig diskussion även inom vårt parti, och jag vet att det är så även inom regeringen. Vi är i grunden tveksamma till projektet som sådant.

Jag instämmer i Kristdemokraternas redogörelse för hur det gick till i finansutskottet, och på grundval av detta väljer vi att ställa oss bakom regeringens ståndpunkt. Men orsaken är också att i de tider vi har nu behöver man välja sina strider i kommissionen. Om Sverige skulle sparka bakut inför någonting som redan på förhand skulle vara förlorat skulle vi tappa inflytande när det gäller att hålla styr på den här modellen. Det skulle vara helt förkastligt.

Betydelsen för svenska skattebetalare är att vi kanske på detta sätt kan undvika fler finansiella kriser i EU. Det gagnar oss allihop.

Jag skriver därför under på regeringens ståndpunkt och önskar lycka till.

Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Om detta får några effekter eller inte beror naturligtvis helt på hur många av projekten som kommer att falla och hur många som kommer att kunna betala tillbaka sina pengar. Det går inte att uttala sig om. Där emot har man gjort bedömningen att utlåningen är mindre riskfylld än man trodde när man startade projektet. Därför har man också minskat riskbilden; det är värt att notera.

Tyskland är det land i EU som har den högsta medlemsavgiften per capita, och inte Sverige.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att med avvikande mening från Moderaterna med instämmande av Sverigedemokraterna finns det en majoritet och stöd för regeringens ståndpunkt på denna dagordningspunkt.

Vi går vidare till underpunkten till dagordningspunkt 3, Avlägsnande av de hinder för investeringar som identifierats inom tredje pelaren i investeringsplanen. Också detta handlar om ett beslut.

Anf. 11 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är den tredje pelaren i investeringsplanen som egentligen är den viktigaste. Det handlar om hur vi ska göra Europa till en mer attraktiv kontinent för privata företagare att investera i.

Här ska Ekofin anta slutsatser om investeringshinder i EU. De baserar sig på ett antal diskussioner som har förts på tjänstemannanivå. Fokus har legat på utbyte av nationella erfarenheter. Jag tror inte att det kommer att bli någon längre diskussion om detta på mötet.

Investeringarna ligger för lågt, som jag sa, och utrymmet i de offentliga finanserna är begränsat. Då är det extra viktigt att kunna undanröja hinder mot investeringar. Utkastet till rådsslutsatser tar upp ett antal viktiga områden som regeringen kan ställa sig bakom. Jag tycker att det är en bra signal att man antar slutsatserna samtidigt som man fattar beslut om en förlängning av Efsi, för det är meningen att de olika pelarna ska understödja varandra.

Det är viktigt att vi också arbetar med den tredje pelaren för att nå resultat. Arbetet inom den tredje pelaren är ju bredare än de slutsatser som just det här fokuserar på. Under finansministrarnas ansvar är kanske det arbete som sker inom kapitalmarknadsunionen viktigast. För att få ytterligare investeringar är det viktigt att kapitalmarknaderna fungerar. Det kommer vi att prata om senare i dag.

Dessa slutsatser är inte någon form av slutrapportering, utan det är ett arbete som kommer att fortsätta under våren. Så det är alltså en statusavrapportering av hur långt diskussionerna har kommit i dagsläget.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns ett brett stöd för den ståndpunkt som ministern redogjorde för.

Då går vi över till dagordningspunkt 4.

Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Målsättningen är att nå en allmän inriktning om ändringsdirektivet till direktivet om skatteundandragande, så kallat ATAD 2.

Jag vill börja med att säga att motverka skatteflykt och skatteundandragande är en väldigt hög politisk prioritering för regeringen, och jag är glad över att vi har stöd för det från de flesta partier här i riksdagen.

Ändringsdirektivet ingår i kommissionens företagsskattepaket som jag kort redogjorde för förra gången som jag var här. Just den här delen handlar om hybrida mismatchningar. Det är någonting som kan leda till icke dubbelbeskattning på grund av att det är skillnader i rättslig klassificering i olika länder, någonting som företag kan använda för att helt undvika beskattning. Hybridreglerna är till för att hindra företag från att helt undgå att betala skatt.

Vi har redan antagit regler om hybridföretag och hybridinstrument, men här ska de utvidgas till att även involvera tredjeländer samtidigt som fler hybridregler ska införas, bland annat sådana som involverar fasta driftsställen, hybridöverföringar, importerade mismatchningar och mismatchningar som rör företag med dubbel hemvist.

Det har kommit ett flertal utkast från det slovakiska ordförandeskapet. I förhandlingarna har ytterligare en hybridregel tillkommit, och det är en hybridregel som begränsar möjligheten för icke skattskyldiga delägare att inneha transparenta företag för beskattningsändamål.

De revideringar som har gjorts i kompromissförslaget under arbetets gång har inneburit att reglerna har blivit mer i enlighet med OECD:s rekommendationer, och det tycker vi är positivt.

Sverige har i förhandlingsarbetet kontinuerligt påtalat vikten av att det ska finnas rimlig tid för analysarbetet. I så viktiga frågor är det angeläget att vi får ett tydligt direktiv. Vi menar också att formuleringarna och innehållet kan tjäna på ett ytterligare arbete.

Ordförandeskapet menar att vi ska enas om en allmän inriktning, men innan tidsfristen för de nationella parlamentens prövning har löpt ut. Som min statssekreterare Leif Jakobsson sa i går vid överläggningen i skatteutskottet tycker vi från regeringen att det är viktigt att de nationella parlamentariska prövningarna respekteras, vilket vi också har fört fram under förhandlingsarbetet.

Därför är vår mening att vi inte kan stödja ordförandeskapets avsikt att ta upp detta förslag till beslut redan på Ekofin i december. Men vi vill naturligtvis gärna konstruktivt fortsätta förhandlingsarbetet för att få ett tydligare direktivförslag i början av nästa år när också de nationella parlamentens prövningar är klara.

Anf. 14 HELENA BOUVENG (M):

I sak tror jag att vi är otroligt överens även när det gäller de processuella frågorna. Jag tycker att vi hade en bra överläggning i skatteutskottet i går.

Runt processen blev det lite märkligt. Vi visste egentligen inte vad saker och ting betydde, om jag ska vara helt ärlig. Vad innebär en protokollsanteckning och vad innebär den inte?

I bakgrundsmaterialet har ni lagt till stora delar av den protokollsanteckning som kom från skatteutskottet. Vore det inte rimligt att det tillägget ingår i den svenska ståndpunkten? Skulle det göra någon skillnad om den finns med som bakgrund eller om den står med i den svenska ståndpunkten?

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Jag vill lägga till att det är ministerns muntliga redogörelse här i EU-nämnden som är den ståndpunkt som regeringen begär och kan få mandat för av EU-nämnden. Under det här mötet är det tydligt att det som finansministern redogjort för är den svenska ståndpunkten. Sedan behöver man inte hänvisa till olika typer av dokument och liknande. Det är så vi hanterar det hela.

Anf. 16 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det spelar ju ingen roll, för vi kommer att komma tillbaka i januari. Så för oss spelar det ingen roll.

Anf. 17 HELENA BOUVENG (M):

Då skulle jag tycka att det vore rätt skönt om det också ingick i den svenska ståndpunkten. Är det ett problem, eller?

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Finansministern har redan redogjort för detta som den svenska ståndpunkten, oavsett de handlingar som är utskickade i förväg till EU-nämnden. Så hanterar vi alla andra ärenden. Det är det som ministrarna framför här under sina redogörelser som är det som vi diskuterar och kan ställa oss bakom och ge mandat för. Det som finansministern mycket tydligt redogjorde för muntligt här är det som nämndens ledamöter kan diskutera, ställa frågor om och ge sitt godkännande till. Om jag har för-

stätt inriktningen från den moderata gruppen ställer man sig bakom det som finansministern här redogjorde för.

2016/17:15
2 december

Anf. 19 HELENA BOUVENG (M):

Bara så att jag är helt säker: Då ingår det som står i röd text i den svenska ståndpunkten? Kan jag förstå det så?

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Det var så jag uppfattade finansministerns redogörelse, ja.

Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Vi menar att vi inte kan stödja förslaget i dagsläget.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt som finansministern har redogjort för här i EU-nämnden.

Då går vi över på dagordningspunkt 5, Fördjupat samarbete på området för skatt på finansiella transaktioner. Jag noterar att det är exakt samma punkt som vi hade uppe med finansministern under ett telefonmöte. Om det inte har hänt någonting kan vi kanske ta den punkten ganska snabbt. Men varför finns punkten med igen?

Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Punkten utgick förra gången, så därför är den uppe igen. Jag har inget annat att säga än det som jag sa då.

Anf. 24 JENS HOLM (V):

Jag vill hänvisa till vår avvikande mening där vi tycker att det här i grunden är ett bra förslag, även om det finns tveksamheter inför hur mycket EU ska lägga sig i skattefrågor. Men det här är ändå ett system för skatt på finansiella transaktioner. Som vi tolkar det är det fortfarande medlemsländerna som tar ut den här skatten även om initiativet kommer från Bryssel. Så vi tycker att det här är någonting som bejakas och inte motarbetas.

Jag hänvisar till det som vi tidigare har sagt i skatteutskottet och här i nämnden.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Med notering av den avvikande meningen som är likalydande med den avvikande mening som Vänsterpartiet framförde förra gången som vi hanterade samma ärende, finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går över till dagordningspunkt 6 a, Förstärkning av bankunionen. Det gäller Europaparlamentets förordning om förändringar för att inrätta europeiska insättningsgarantisystem.

Anf. 26 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Insättningsgarantiförsäkringen är då sista delen i slutförandet av bankunionen. Förslaget presenterades av kommissionen i slutet av förra året. Samtidigt föreslog kommissionen ett antal riskreducerande åtgärder för

banksektorn som är den andra delen, så det kommer i punkt 6 b. Nu pratar vi om insättningsgarantiförsäkring.

Det har pågått förhandlingar sedan i januari i år i en särskild rådsarbetsgrupp. Vid det här Ekofin kommer ordförandeskapet att informera rådet om de framsteg som man har gjort i dessa förhandlingar.

Det här är ingenting som Sverige omfattas av i dagsläget eftersom vi inte är med i bankunionen, men vi deltar ändå aktivt i diskussionerna.

Under det slovakiska ordförandeskapet har fokuset i förhandlingarna legat på de tekniska aspekterna av förslaget.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Vi får tacka för informationen.

Då går vi vidare till punkt b som handlar om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och tillsyn för kreditinstitut.

Anf. 28 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska rådet få information om ett paket om nya och reviderade regler för banker som EU-kommissionen presenterade förra veckan. Det här kommer att vara en första diskussion om det förslaget.

Förslaget omfattar två områden. Till att börja med föreslår kommissionen ett antal revideringar av EU:s kapitalregelverk för banker. Det innehåller regler för hur mycket kapital som banker måste hålla, men också andra krav och regler för banker. Kommissionen föreslår vissa ändringar i utformningen, bland annat en del regler för institutspecifika krav.

Man föreslår också att den regel som i dag innehåller ett upplysningskrav görs om till kvantitativa krav och att ett antal nya globala standarder införs. Det var den första delen.

Den andra delen innehåller regler om minimikrav för nedskrivningsbara skulder. Det är en del av de nya krishanteringsregler som gäller i EU och därmed också i Sverige. Här föreslår kommissionen en global överenskommelse om minimikrav för nedskrivningsbara skulder för globalt systemviktiga banker ska införas i EU. Samtidigt föreslår man vissa ändringar i EU:s befintliga regelverk för nedskrivningsbara skulder i syfte att de två standarderna ska bli mer samstämmiga.

I en avslutande del föreslår kommissionen också enhetliga regler när det gäller efterställning av nedräkningsbara skulder.

Regeringen välkomnar att kommissionen presenterar förslag såsom en del av de riskreducerande åtgärderna. Det här är dock ett omfattande förslag, och vi håller nu på att analysera de föreslagna förändringarna. Vi kommer att återkomma till riksdagen med ett Fakta-PM.

När det gäller kapitalkraven har de hittills varit positiva för svensk ekonomi och svenska banker. Regeringens uppfattning är att det är viktigt att kapitalkraven speglar riskerna i bankernas verksamhet och att medlemsstater kan ta hänsyn till landsspecifika risker när de fastställer kapitalkraven för sina banker.

Beträffande nedskrivningsbara skulder välkomnar regeringen att man ser över de befintliga reglerna samtidigt som de globala standarderna införs på EU-nivå. Det gör att man skapar ett mer enhetligt ramverk i stället för att ha parallella ramverk.

Kommissionen har i sin kommunikation om det här paketet presenterat dessa förslag som en del av de riskreducerande åtgärderna som införs inom ramen för bankunionen. Men det är viktigt att påpeka att reglerna kommer att gälla för alla medlemsstater oavsett om de är med i bankunionen eller inte, så det är inte fråga om särskilda regler för bankunionsländerna. Regeringen kommer, som sagt, att återkomma till mer specifika ståndpunkter och förslag.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Det finns en bred majoritet för regeringens här redovisade inriktning för den första diskussionen.

Då går vi till dagordningspunkt 7, Övriga frågor, Penningtvätsdirektivet.

Anf. 30 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det fjärde penningtvätsdirektivet publicerades sommaren 2015, och det ska vara genomfört i medlemsstaterna sommaren 2017. Men det har hänt mycket under de senaste åren.

Nu föreslås det att man reviderar det fjärde penningtvätsdirektivet på några områden. Det handlar om kampen mot finansiering av terrorism och kampen mot skatteflykt och skatteundandragande. Det slovakiska ordförandeskapet har satt upp den här frågan på dagordningen därför att man tycker att den är politiskt viktig. Man vill presentera för rådet hur diskussionerna går, men det väntas inte att man har någon ny allmän inriktning före nyår. Så var den tidigare ambitionen, men det är det inte längre.

Förslagen till revidering av det fjärde penningtvätsdirektivet innehåller tre kategorier av ändringar.

Den första typen handlar om växlingsplattformar och plånbokstillhandahållare för virtuella valutor, att det ska tas in i direktivets tillämpningsområde. Trösklarna för när man får ge ut förutbetalda kort utan att vidta kundkännedomsgärder ska sänkas, det vill säga att man måste tidigare ha koll på vem man säljer korten till.

Dessa delar har inte mött något speciellt motstånd i diskussionerna, inte heller från regeringen, även om det naturligtvis är viktigt att reglerna är proportionella.

Den andra typen utgör undanröjande av hinder och förslag till förstärkt harmonisering. Det föreslås justeringar i befintliga regler när finansunderrättelseenheter får inhämta information om verksamhetsutövare och om varandra. Det förslaget har redan uppfyllts av de regler som vi har i Sverige.

När det gäller kundkännedomsgärder som ska vidtas i förhållande till högriskländer föreslås en ansats som är mer harmoniserad men också mindre riskbaserad. Det kan man ha synpunkter på, för vi tycker att det är lagtekniskt viktigt, men det är också viktigt att värna om en riskbaserad ansats.

Den tredje typen utgörs av förslag som syftar till att förbättra tillgången till information om verkliga huvudmän och ett nytt register av information om innehavare och bank- och betalkonton. Dessutom föreslår man att datum för genomförandet ska tidigareläggas. Det ursprungliga förslaget var en tidigareläggning till den 1 januari 2017, men kom-

promissförslaget från ordförandeskapet är till den 26 juni 2017 med ytterligare ett och ett halvt år för det som handlar om förbättrad tillgång till information om verkliga huvudmän. Regeringen tycker att det är viktigt med transparens på det här området.

Vad gäller registret över bank- och betalkonton bedömer regeringen att förslaget i nuvarande skepnad är förenligt med den svenska grundlagen. Däremot är det viktigt att se till att skrivningarna fortsätter att hållas flexibla så att det här går att genomföra på ett bra sätt.

Jag kan också konstatera att det föreslagna datumet för genomförandet kommer att bli svårt att hinna till. Det är viktigt att man har tillräckligt med tid för att på ett rättssäkert och korrekt sätt kunna tillämpa och genomföra alla delar av direktivet. Många medlemsstater har framfört liknande synpunkter.

Anf. 31 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag hade förmånen att träffa ett antal pensionärsorganisationer för ett tag sedan. Det var naturligtvis för att skälla på mig för att frågan om kontanter inte är löst som de hade bjudit in mig. Men det andra de ville säga var att på grund av penningtvättslagstiftningen har de ibland svårigheter att sätta in pengar när de kommer in på banken. Kraven för att man ska kunna göra detta är så höga att det har blivit rätt ordentligt krångligt för deras verksamheter.

Det här tycker jag bör observeras även på EU-nivå så att reglerna inte blir så tillkrånglade att till exempel organisationer inte kan hantera det här rent praktiskt.

Jag har också hört samma diskussion från småföretagare som kanske inte så regelbundet har kontanta kassor.

Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Samtidigt är det alltid en avvägning som måste göras. När det kommer stora mängder kontanter kan det ju handla om penningtvätt. Ju högre gräns man sätter, desto större risk att människor kan ägna sig åt penningtvätt, och ju lägre gräns man sätter, desto större risk att legitim verksamhet som bingo och annat får problem.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Med denna diskussion kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning på den här dagordningspunkten.

Vi går vidare till punkt b om aktuella lagstiftningsförslag som rör finansiella tjänster och där det sägs att det ska komma information från ordförandeskapet.

Vill ministern säga någonting på den punkten? Nej. Ni har inte någon mer information om vad som kommer att sägas på b-punkten där vi bara har information om att det eventuellt kommer att finnas information från ordförandeskapet.

Vi går vidare. På vår dagordning finns ingen c-punkt, utan nästa punkt vi diskuterar är punkt 9, Genomförande av bankunionen.

Anf. 34 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ja, men det har kommit upp en c-punkt på dagordningen som jag gärna skulle vilja informera om.

Här har ordförandeskapet aviserat att man kommer att informera om de ändrade regler vid e-handel som kommissionen presenterade i går. Det rör främst försäljning från företag till konsument. Syftet är att förenkla för företagen och förbättra konkurrensen men också att minska skattebortfallet.

Förslaget avser så kallade mini one stop shops som i dag används för elektroniska tjänster, telekomtjänster och tjänster som handlar om radio- och tv-sändningar. Det är tjänster som beskattas i det land där konsumenten finns. Det här underlättar för företagen, för de behöver då bara en enda kontaktpunkt för att redovisa och betala in momsen.

Kommissionens nya förslag innehåller lite olika delar. Man föreslår förenklingar i det nuvarande mini one stop shop-systemet, men man vill också att det ska utvecklas till att omfatta fler tjänster, liksom distansförsäljning av varor inom EU och från tredjeland. Man vill slopa en moms-befrielse av import av lågvärdesförsändelser. Den momsbefrielsen har Sverige redan begränsat, så det skulle inte påverka oss. Kommissionen har också lämnat förslag om att skattesatsen på e-publikationer ska vara möjlig att reducera i medlemsstaterna.

Från regeringens sida välkomnar vi förslagen och kommer att återkomma mer i detalj vid en senare tidpunkt. Vi har inte haft tid att analysera förslagen än.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattade att det här var uppsatt som en ny informationspunkt och att det inte förväntas föras någon diskussion på rådet om denna punkt. Är det korrekt?

Anf. 36 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ja, det är ett informationsärende.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Nämnden tackar för informationen och återkommer med fler frågor om sådana finns vid åiterrapporten.

Vi övergår till dagordningspunkt 9, Genomförande av bankunionen. Det ska också vara en informationspunkt.

Anf. 38 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det här är den återkommande dagordningspunkten om genomförande av bankunionen. Alla medlemsstater har genomfört både krishanteringsdirektivet och insättningsgarantidirektivet. Det gör att kommissionen lär informera om att arbetet kan påbörjas med den gemensamma säkerhetsmekanismen, kallad backstop, som ska täcka kostnader vid resolution av en bank om medlen i resolutionsfonden inte räcker till, och de här kostnaderna ska i efterhand finansieras av bankerna.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10, Ett fördjupat EMU: Uppföljning av de fem ordförandenas rapport. Det är också en informationspunkt.

Anf. 40 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här kommer vi att få information, och vi har haft det här uppe många gånger. Det första steget i de fem ordförandenas rapport bygger på åtgärder som genomförs just nu och ska vara klara till sommaren. Det kan vara värt att berätta för nämnden att kommissionen har beslutat – och det är ett beslut som de äger själva – om den europeiska finanspolitiska nämnden som utnämndes i oktober och leds av den danske professorn Niels Thygesen. Nämnden ska granska tillämpningen av det finanspolitiska ramverket.

Den rekommendation som har funnits om att euroländerna ska anta nationella produktivitetsnämnder har antagits, och inom den europeiska terminen har rekommendationen till euroområdet som helhet tidigare lagts. Det är steg ett.

Steg två är mer långtgående. Här har kommissionen sagt att den ska redovisa konkreta förslag som en del av sin vitbok som kommer i mars. Hittills är steg två rätt vagt i de fem ordförandenas rapport, men en finanspolitisk kapacitet, ett finansdepartement för euroområdet och bindande ekonomisk-politisk samordning nämns.

Det här blir en informationspunkt, och jag förväntar mig inte någon större diskussion.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen om denna dagordningspunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, Den europeiska planeringsterminen 2017.

Anf. 42 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är en diskussion om den här terminen. Den 16 november publicerades de dokument som utgör startskottet på den här årliga processen. Det är den årliga tillväxtöversikten och den årliga förvarningsrapporten som det handlar om. Kommissionen presenterar också förslag på rekommendation till euroområdet i sin helhet tillsammans med de här dokumenten.

Vad gäller tillväxtöversikten föreslår kommissionen i princip samma prioriteringar som förra året: Man ska öka investeringarna, fullfölja strukturreformer och bedriva en ansvarsfull finanspolitik. Precis som förra året tycker regeringen att de här prioriteringarna är relevanta, och vi kan på ett övergripande plan ställa oss bakom dem.

Samtidigt är det viktigt att medlemsstaternas befogenheter och kompetens som berör den ekonomiska politiken, sysselsättningspolitiken och de sociala frågorna respekteras även i fortsättningen.

Vad gäller förvarningsmekanismen är Sverige likt tidigare år ett av de 13 länder som blir föremål för så kallad djupgranskning av möjliga makroekonomiska obalanser. Det är ingen överraskning att detta handlar om den privata sektorns skuldsättning, stigande bostadspriser och att Sveriges exportmarknadsandel har sjunkit. Regeringen välkomnar både förvarningsrapporten och de fördjupade granskningarna.

Vad gäller rekommendationer till euroområdet föreslår kommissionen precis som förra året fem rekommendationer. I en av dem uppmanas euroområdet som helhet att ha en positiv finanspolitisk ställning på 0,5 procent av bnp av under 2017. Det finns också förslag om att allt tillgängligt utrymme ska användas för att bedriva en expansiv finanspolitik och att de euroländer som finns i den preventiva delen av stabilitets- och tillväxtpakten ska bedriva en finanspolitik som är i stort sett i linje med paktens regler.

Det är bekymmersamt om kommissionens förslag kan tolkas som att tillämpningen av stabilitets- och tillväxtpakten lättas. Vi har i kommitté-behandling framfört att vi är oroade över kommissionens uppmjukning av hur euroländerna ska förhålla sig till paktens regler, att de här diskussionerna naturligtvis bör föras i EU-28-format och att reglerna självklart ska tillämpas lika för euro- och icke-euroländer.

Det här kommer nu att fortsätta i arbetsgrupper i euroformat efter Ekofin, och sedan kommer rekommendationen att antas på Ekofin i januari.

Från regeringens sida tycker vi att det är viktigt att stabilitets- och tillväxtpaktens regler följs, att reglerna tillämpas lika för alla medlemsstater och att pakten är en fråga som berör alla medlemsländer och ska diskuteras i EU-28-format.

Ekofin kommer att återkomma till både tillväxtöversikten och förvarningsrapporten i början av nästa år och då anta slutsatser om rapporterna. Eurorådets rekommendationer antas också av rådet nästa år, men då är det bara euroländerna som har rösträtt.

Anf. 43 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill anmäla avvikande mening med anledning av det vi brukar anföra vad gäller den europeiska planeringsterminen.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Jag finner, med notering av Sverigedemokraternas avvikande mening, att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går till dagordningspunkt 12, Kampen mot terrorismfinansiering. Det är också en diskussionspunkt.

Anf. 45 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

I februari i år presenterade kommissionen en åtgärdsplan om att stärka ramverket för bekämpning av finansiering av terrorism. Vid Ekofin i februari antog man rådsslutsatser till stöd för den här ansatsen. Vid det här Ekofin väntas kommissionen ge en uppdatering av arbetet. Det har inte presenterats några ytterligare förslag, så vi väntar oss inte heller några nya förslag före mötet på tisdag. Jag tror därför att det inte heller kommer att bli någon större diskussion. Men det är välkommet att vi får en lägesuppdatering.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då ett antal dagordningspunkter redan är avklarade som A-punkter går vi till dagordningspunkt 17. Det är en informationspunkt om strategiska frågor på tullområdet.

Anf. 47 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här kommer man att berätta vad som har hänt på tullområdet under de senaste sex månaderna. Ordförandeskapet har sagt att man huvudsakligen kommer att redogöra för det möte om strategiska tullfrågor som hölls den 25 oktober på generaldirektörsnivå. Det resulterade bland annat i ett permanent inrättande av en ny högnivågrupp inom rådsstrukturen men även beslut om framtida finansiering av it-system för tulländamål, finansiering av tullmyndigheternas kontrollutrustning, infrastruktur samt tulladministrationernas roll och uppgifter, bland annat med ökat fokus på säkerhetsfrågor, och deras roll inom ramen för terrorismbekämpning.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går till dagordningspunkt 18, Förbättrad förutsägbarhet och insyn i stabilitets- och tillväxtpakten. Det är en beslutspunkt.

Anf. 49 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska rådet ställa sig bakom några mindre förändringar när det gäller uppföljningsprocessen i stabilitets- och tillväxtpakten. Syftet är att öka förutsägbarheten och insynen i pakten, och som vi har konstaterat tidigare är det här regelverket mycket omfattande och också mycket komplext.

Kommissionen meddelade i oktober förra året att man kommer att arbeta för att förenkla de metoder som används för att bedöma om stabilitets- och tillväxtpakten efterlevs. De förändringar som arbetas fram görs inom befintliga regelverk, det vill säga man ändrar varken fördrag eller förordningar. Därmed blir möjligheterna till förändringar något begränsade, även om det har funnits en vilja båda från det nederländska och det slovakiska ordförandeskapet att ändå uppnå resultat.

De förändringar som är aktuella berör endast medlemsstater som inte klarar sina medelfristiga budgetmål, vilket Sverige gör.

Fokus i det här regelverket har länge varit på strukturellt sparande, även om utvecklingen av ländernas utgifter också har funnits med i kommissionens bedömningar. Redan i dag görs bedömningar av utgifter utveckling i den förebyggande delen, men nu föreslås att man även gör det i den korrigerande delen av pakten.

Denna stärkta fokus på utgiftsutvecklingen gör att paktens två delar blir mer lika. Det har också resulterat i en något ökad tydlighet om vilka överväganden kommissionen ska göra i sina utvärderingar av länders måluppfyllelse, och det är bra. Det handlar till exempel om överväganden till följd av oförutsedda utgifter som ligger utom ländernas kontroll, till exempel naturkatastrof.

Jag kan konstatera att de föreslagna förändringarna är små men kan bidra till mer förutsägbarhet, transparens och klargöranden. Regeringen kan därför ställa sig bakom dem.

Som jag sa tidigare: Det viktiga är att man har en tydlig hållning till pakten, att reglerna för underskott och skuld följs av medlemsstaterna och att kommissionen är strikt när man använder de här reglerna.

Det finns ju väldigt många olika tekniska detaljer i reglerna, men i grunden handlar det om att medlemsländerna bör föra en ekonomisk politik som säkrar sunda offentliga finanser, vilket ligger i allas intresse.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens redovisade ståndpunkt.

Vi går till punkt 20, Övriga frågor, som är den sista punkten. Finns det något som finansministern vill kommentera?

Anf. 51 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Kommissionen ska informera rådet om initiativ inom ramen för kapitalmarknadsunionen. Det är en informationspunkt.

Kapitalmarknadsunionen ska ju syfta till att öka integrationen på den europeiska kapitalmarknaden genom att undanröja hinder för gränsöverskridande investeringar, och sedan man presenterade den här handlingsplanen har en rad förslag presenterats, bland annat förordningsförslag om värdepapperisering och revidering av prospektdirektivet.

Vid detta möte tror vi att kommissionen kommer att informera om ett förslag på insolvensområdet om företags rekonstruktion och andra chans. Det var förslag som presenterades den 22 november. Det blir alltså en information.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen och tackar även finansministern för hennes medverkan vid dagens sammanträde!

§ 2 Rättsliga och inrikes frågor

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 13–14 oktober 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 8–9 december 2016

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar justitie- och migrationsminister Morgan Johansson för återrapportering och samråd i relevanta delar för det kommande mötet i RIF-rådet.

Vi börjar som vanligt med återrapporten. Har ministern något att tillägga utöver det skriftliga?

Anf. 54 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Ingenting, nej.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Har nämndens ledamöter några frågor med anledning av återrapporten?

Vi lägger den till handlingarna och går in på dagordningspunkt 4, Skydd av EU:s ekonomiska intressen.

Anf. 56 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Detta är än så länge en informationspunkt om det så kallade SEFI-direktivet som innehåller krav på kriminalisering av bedrägerier och annan bedrägerirelaterad brottslighet som riktar sig mot unionens finansiella intressen.

Medlemsstaterna förväntas i nuläget inte redovisa någon ståndpunkt, och när det gäller direktivets närmare innehåll hänvisar jag till det skriftliga materialet. Det var också en information i justitieutskottet i går om läget.

Förhandlingarna har gått in i ett nytt skede när det gäller frågan huruvida momsbedrägerier ska ingå i direktivet. Vid RIF-rådet i oktober uppgav en majoritet av medlemsstaterna att de nu är beredda att låta vissa allvarliga och gränsöverskridande momsbedrägerier ingå i direktivet. Därefter har ordförandeskapet lagt fram ett nytt kompromissförslag, och i förra veckan återupptogs trilogerna med Europaparlamentet.

I kompromissförslaget ingår gränsöverskridande momsbedrägerier som omfattar minst 10 miljoner euro i skada. Det är så det här förslaget ser ut.

Som ni vet blev resultatet av den så kallade Tariccodomen i EU-domstolen i höstas att SEFI-konventionen, alltså den konvention som nu ska ersättas av direktivet, numera också omfattar momsbedrägerier utan några tydliga begränsningar. Det är en del av vårt bekymmer, hur den domen blev.

Ni vet också att läget är sådant att Europaparlamentet inte kommer att godta direktivet utan att vissa momsbedrägerier ingår. Det kompromissförslag som nu har lagts fram inkluderar bara ytterst allvarliga brott med gränsöverskridande inslag. Det är alltså en begränsning i förhållande till SEFI-konventionen som anses gälla i dag.

Vår inställning i nuläget är att vi håller på och analyserar detta kompromissförslag, och vi avser att återkomma till riksdagen snart för att överlägga om det. Det går ganska fort just nu i förhandlingarna och i hur olika länder nu ställer sig, och som läget i förhandlingarna ser ut just nu kan vi behöva ha en överläggning om det här redan i början av nästa vecka. Vi har inte fått någon bekräftelse från Bryssel ännu, men vi hör av oss till riksdagen så fort vi får veta mer.

I dag gäller därför den tidigare ståndpunkten, men vi kan som sagt konstatera att förhandlingsläget nu är ett helt annat och att kompromissförslaget verkar ha stort stöd bland medlemsstaterna.

Vi står alltså fast vid den hållning som vi har, men ni ska veta att vi är på väg in i ett läge där fler och fler medlemsstater accepterar det kompromissförslag som ligger på bordet, och därför kan det alltså mycket väl vara så att vi behöver återkomma till EU-nämnden i början på nästa vecka om detta. Än så länge är detta alltså bara en informationspunkt.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Exakt. På dagens möte är det här en informationspunkt. Finns det frågor och synpunkter från nämndens ledamöter?

Anf. 58 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Det finns ju ett annat ärende, Eppo, som behandlas av justitieministerns kollega i dag och som ligger nära detta och har skapat en massa turbulens från kommissionens sida. Man har försökt runda det svenska systemet inte minst för att påverka det där och uppenbarligen varit rätt framgångsrika. Det handlar då om vad Eppo skulle utreda.

Vi stöder ståndpunkten som den ser ut i dag, och vi har haft en tidigare diskussion om det.

Jag har ett par frågor, och det handlar för det första om beloppen som bestäms. Det är ju ingen som pratar om inflation i dessa dagar, men det är något fenomen som kan komma att upprepa sig i historien också. Diskuterar man någon form av värdebestämning av de här beloppen så att vi inte får en inflatorisk effekt längre fram i det fall att det här skulle inträffa?

Den andra delen rör om man börjar närma sig en diskussion om att faktiskt acceptera detta. Det handlar ju inte bara om momsbedrägerier, utan det finns ytterligare en brottskatalog. Då är frågan om man inte måste ta in de beloppsgränser som finns även där för att man inte bakvägen ska kunna smyga in en överstatlighet inom vårt rättssystem.

Anf. 59 ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag ska inte ge mig in i någon sakdiskussion utan bara vädja om att det blir rimlig tid för nämndens ledamöter att ta ställning till ett eventuellt kompromissförslag som kan komma i nästa vecka. Det här är en komplicerad materia, och vi behöver därmed tid och möjlighet att sätta oss in i vad en eventuell kompromiss kan gå ut på även i nämnden.

Anf. 60 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Vi återkommer som sagt till riksdagen så fort det klarnar lite mer, och vi ska göra allt vi kan för att se till att det finns en bra förberedelsestid. Det vill jag gärna vara klar med.

Situationen just nu är att det inte finns några klara beloppsgränser alls. Utslaget från Tariccodomen är ju sådant att momsbedrägerier oavsett storlek anses omfattas av direktivet och ger en väldigt vidsträckt överstatlighet i den delen om det här skulle få vara kvar.

Vad kompromissförslaget nu går ut på är att begränsa det till att bara gälla sådant som är gränsöverskridande och som gäller bedrägerier som uppgår till över 10 miljoner euro.

Värdebeständigheten i det här tror jag inte har diskuterats. Vill möjligen Lisa Nilheim, den som är förhandlare för oss, säga något om det?

Anf. 61 Ämnessakkunniga LISA NILHEIM:

Jag finns på straffrättsenheten.

Inflationsfrågor och penningvärdet på det sättet har inte diskuterats i förhållande till beloppsgränser, utan det man har varit inne på är hur höga gränser eller tröskelvärden man vill ha. Just nu är vi uppe på den högsta som har diskuterats, alltså 10 miljoner euro som minimikrav.

I det förhållandet har man alltså inte diskuterat själva inflationsfrågan.

Anf. 62 KRISTER HAMMARBERGH (M):

I det läget som är och i och med att man från kommissionens sida känner sig ganska pressad vad gäller Eppo gissar jag att man är förhandlingsvänlig, så det kanske finns en anledning att lyfta upp den här frågan.

Jag hade även en annan fråga, och det gäller de andra delarna av brottskatalogen som ska omfattas av direktivet och de beloppsgränserna.

Det finns inga beloppsgränser i dag, men det är ju ett eventuellt nytt förslag och de beloppsgränserna som vi diskuterar. Finns det anledning att lyfta upp de delarna?

Anf. 63 Ämnessakkunniga LISA NILHEIM:

Precis som du säger är det ett direktiv som också avser vanliga bedrägerier liksom förskingring, mutbrott och penningtvätt. I förhållande till andra brott och påföljds katalogen har man diskuterat när det ska finnas krav på ett minsta maxstraff om fyra år. Där går man in och ser på vilka av dessa brott som ska anses så allvarliga att de ska betinga ett sådant minsta maxstraff. Där går man in på vissa värdegränser och trösklar, som i nuläget ligger på 100 000 euro, alltså närmare 1 miljon kronor, för att ett brott ska anses vara allvarligt.

Anf. 64 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Nu är ju detta en informationspunkt, så vi har inget att förhålla oss till, men jag vill säga att det ändå är angeläget att bevaka dessa beloppsgränser så att vi inte får en effekt som vi inte har tänkt på vad gäller andra delar av brottsutredningar.

Som sagt, vi återkommer till riksdagen när vi vet mer. Än så länge är detta inget som ska sakbehandlas på RIF-rådet, men det kan komma, och då får vi naturligtvis ta upp de frågeställningar som finns här också. När det gäller huvudfrågan, momsbedrägerierna, ska vi också nå en överenskommelse med Europaparlamentet, och det kommer vi inte att kunna göra om det inte finns något om momsbedrägerier här också. Det stökar ju till systemet, kan man väl säga.

Vi återkommer så fort vi vet mer, och vi ska göra vad vi kan för att se till att ni har god förberedelse.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Med detta tackar nämnden för informationen.

Vi går till dagordningspunkt 5, Tillhandahållande av digitalt innehåll.

Anf. 67 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

För ett år sedan presenterade kommissionen två förslag till direktiv om konsumenträtt. Det ena rör tillhandahållande av digitalt innehåll och det andra försäljning av varor på nätet eller annars på distans. På rådsmötet kommer en politisk debatt att äga rum om förslaget om tillhandahållande av digitalt innehåll. Ordförandeskapet har presenterat tre frågor. Tanken är att ministrarna ska ge vägledning för de fortsatta förhandlingarna.

Första frågan handlar om vilka regler som ska gälla för digitalt innehåll som integreras i en vara. Det har presenterats två alternativ. Det första är att både varan och det digitala innehållet ska omfattas av varureglerna. Det andra är att allt i stället omfattas av direktivet om digitalt innehåll men att varureglerna tillämpas på hårdvaran om leverantören bevisar att felet rör den delen.

Första alternativet stämmer nog överens med genomsnittskonsumentens uppfattning om att till exempel en smartphone är en vara även om det finns ett digitalt innehåll i den. Det är också enklare för parterna att bara behöva tillämpa ett regelverk. Vi förordar därför det alternativet.

Samtidigt svarar det andra alternativet mot den tekniska utvecklingen. Om majoriteten av medlemsstaterna vill ha det alternativet kan vi därför acceptera det också.

Den andra frågan är om konsumenter ska kunna betala för digitalt innehåll med uppgifter som inte är personuppgifter. Vi tycker att konsumenten ska kunna betala med alla slags uppgifter. Det är rimligt, eftersom uppgifterna kan ha ett ekonomiskt värde för näringsidkarna. Det kan också vara svårt för parterna att veta om en uppgift är en personuppgift eller inte och om avtalet omfattas av direktivet. Om en majoritet av medlemsstaterna inte vill ta med dessa andra uppgifter bör vi ändå kunna acceptera det eftersom det bedöms vara få fall då uppgifter inte är personuppgifter. Direktivet står inte och faller med om dessa uppgifter tas med eller inte.

Den tredje frågan handlar om det digitala innehållets avtalsenlighet. Ordförandeskapet vill att parterna ska kunna avtala om en avvikelse från digitalt innehålls normalt förväntade standard, men endast om konsumenten

ten vid avtalsslutandet kände till avvikelsen och uttryckligen godkände den. Vi stöder ordförandeskapet i den delen. Det är viktigt med en sådan möjlighet när det som tillhandahålls säljs begagnat eller ännu inte är fullt utvecklat. Det sistnämnda kan exempelvis avse ett spel som släpps i en preliminär version.

Vissa har i diskussionen hävdade att konsumenten inte heller bör kunna hävda fel i det digitala innehållet när konsumenten inte rimligen kunde vara okunnig om avvikelsen. Om en majoritet skulle vilja ha en sådan bestämmelse bör vi kunna acceptera det.

Civilutskottet följer denna fråga och fick information om läget senast den 22 november.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns en majoritet för regeringens här redovisade inriktning.

Då går vi till dagordningspunkt 6, Övriga frågor. Har ministern något att anföra under denna punkt?

Anf. 69 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Nej, ingenting.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Då går vi till dagordningspunkt 9, som också är Övriga frågor. Det är väldigt många övriga frågor på den här dagordningen. Finns det något där som ministern vill ta upp?

Anf. 71 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Nej.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Då går vi till dagordningspunkt 10, Reformering av det gemensamma europeiska asylsystemet och vidarebosättning. Den har ett antal underpunkter. Jag föreslår att vi tar dem punkt för punkt, så att vi håller isär dem. Det mesta är informationspunkter, men det finns också någon diskussionspunkt senare. Då börjar vi med punkten 10 a, som handlar om Dublinförordningen. Det är en informationspunkt. Finns det något som ministern vill anföra?

Anf. 73 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Fru ordförande! Jag hade egentligen tänkt ta punkterna a–d i ett sammanhang, för de rör lägesrapporter. Därefter kommer Eurodac, där vi har en partiell allmän riktlinje. Jag hade alltså tänkt ta a–d i ett svep som en inledning.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Då gör vi så. Men när vi fattar beslut klubbar vi dem ändå punkt för punkt, så att det blir tydligt i protokollet.

Ta dem i ett sammanhang, men var tydlig med vilka punkter du redogör för, så att vi vet vilka delar vi ska ställa frågor om.

2016/17:15
2 december

Anf. 75 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Jag förstår. Det finns inte så mycket mer att säga om punkterna a–e. Det vi förhandlar om nu är sammanlagt dessa sju rättsakter på asylområdet. De presenterades av kommissionen den 4 maj och den 13 juli. Det handlar om en revidering av Dublinförordningen och Eurodacförordningen samt om en ny förordning rörande EU:s asylmyndighet EUAA. Vidare innehåller kommissionsförslagen en ny asylprocedurförordning, en ny skyddsgrundsförordning, ett reviderat mottagandedirektiv och en förordning om ett EU-gemensamt system för vidarebosättning.

Det pågår nu förhandlingar om samtliga rättsakter. Senast den 24 november var tjänstemännen i socialförsäkringsutskottet och informerade om läget. Vi tror att det kan bli en lång och i vissa delar väldigt svår process. Regeringens inställning är dock att rättsakterna bör ses som en helhet och att slutresultatet måste vara konsekvent.

Jag ska också säga att vi är mycket angelägna om att hålla riksdagen fortlöpande involverad i varje steg i den här processen, både SfU och EU-nämnden, självklart.

Av dagordningen för mötet i nästa vecka framgår att sex rättsakter är uppsatta som lägesrapporter – det är dem som vi behandlar nu. Ordförandeskapet har presenterat underlag inför rådsmötet som beskriver varje rättsakt, var de befinner sig i förhandlingarna och de främsta synpunkter som framfört hittills. Regeringen har inget att invända mot ordförandeskapets lägesbeskrivning. Det huvudsakliga för oss är att slutresultatet blir ett system som hänger ihop och är konsekvent och genomförbart. Så mycket har jag att säga om de första sex punkterna.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Det handlar alltså om punkterna a–e i vårt underlag.

Anf. 77 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack, statsrådet, för redovisningen så här långt! Jag vill ta upp två funderingar kring saker jag inte sett omnämnas i informations- eller lägesrapportsdelen. Det ena är frågeställningen rörande säkra länder. Finns det någon diskussion om detta, vad är Sveriges inställning och hur ser andra länder på denna frågeställning, som ju är viktig apropå ett gemensamt system? Det andra gäller familjeåterförening. Hur går diskussionen där, vad är läget och hur är inställningen i andra delar av Europa? Och hur ser den svenska regeringen på detta?

Slutligen vill jag fråga om tidtabellen. Jag förstår svårigheten att svara på detta med tanke på att det är 28 länder som ska komma överens och dessutom ett parlament och en kommission, men jag undrar ändå om det finns någon fundering om när detta så att säga kan bli skarpt.

Anf. 78 MIKAEL CEDERBRATT (M):

Fru ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen! I utskottet härom veckan fick vi en mycket bra föredragning av tjänstemännen, där

vi upptäckte att det fanns en mängd olika detaljer som vi inte hade hört talas om som ligger under förhandling. Därför hade vi i går en ganska lång diskussion i utskottet om möjligheten för riksdagen att påverka och ha inflytande på förhandlingarna.

I början är det självklart att ståndpunkterna är övergripande, men på något sätt är det lika självklart att de under förhandlingens gång blir mer och mer detaljerade. Om jag tolkade statsrådet rätt förutsätter jag alltså att regeringen återkommer med mer uppdaterade ståndpunkter än vad som nu finns.

Sedan har jag två konkreta frågor. Den första gäller punkten 10 e, vidarebosättning. Där säger man att det ska ske på frivillig basis. Vi har ju en önskan om att utöka detta, för vi har behov av fler lagliga vägar in i EU. Det ska vara frivilligt, har man sagt, men i slutet står det att rådsbeslut kan leda till att en medlemsstat måste ta emot kvotflyktingar. Jag skulle vilja att ministern utvecklade detta lite.

Den andra gäller 10 a, Dublin. Vi vet att detta är den mest svårförhandlade delen av paketet, för det har att göra med fördelningen av de asylsökande. Det har varit en diskussion om just sanktioner och om hur man ska hantera EU-lagstiftning utifrån ett budgetperspektiv. Möjligheten att köpa sig fri från ansvar ska vara begränsad, säger regeringen. Min fråga blir då: Varför det?

Anf. 79 BÖRJE VESTLUND (S):

Några av oss var på Cosac och diskuterade bland annat detta, men då handlade det enbart om en enda fråga, eller rättare sagt: Efter att man sagt att man ska värna migration och asyl gick man över till att bara skriva om protecting borders, alltså att skydda de yttre gränserna. Finns det någon sådan diskussion i detta? När vi i nämnden var på studiebesök sa man från det slovakiska ordförandeskapets sida mycket tydligt under Cosacmötet att detta skulle ligga i främsta rummet. Hur har det varit med detta under detta ordförandeskap? Vi uppfattar de skrivningar som kom som ganska olustiga, men det blev inga diskussioner från vår sidan för ingen hade satt upp sig på talarlistan. Det ska nog det slovakiska ordförandeskapet vara tacksamt för, för jag tror inte att det skulle ha blivit så trevlig stämning i salen då.

Anf. 80 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Jag uppfattar detta mest som information, men eftersom regeringen har en ståndpunkt där man välkomnar EU-kommissionens arbete i de här frågorna vill jag markera att vi inte välkomnar det. Vi tycker inte att det ska vara en migrationspolitik på EU-nivå. Jag har tidigare här i EU-nämnden tydligt anfört varför, så jag hänvisar till detta.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Låt mig förtydliga och säga att alla de punkter som här föredras är informationspunkter. Ministern tydliggjorde också att det fortsätter att vara det.

Anf. 82 ARON MODIG (KD):

Vi har från Kristdemokraternas sida inte haft någon avvikande mening på de här områdena. Vi är positiva till den generella inriktningen om en harmonisering. Vi ser också positivt på att regeringen ser detta som en helhet. Som jag har framfört tidigare från KD:s sida tycker vi att Sveriges roll i detta läge ska vara att få upp lägstanivån. Det ska så att säga vara i fokus.

Jag har ingen konkret fråga, utan jag vill bara betona det medskick som Mikael Cederbratt gjorde om att det är viktigt att riksdagen kontinuerligt hålls involverad i den här frågan i och med att det är en så stor och kritisk fråga för EU:s framtid.

Anf. 83 JENS HOLM (V):

Som sas här nyss regleras mycket av denna politik i dag i direktiv. I många fall görs direktiven om till förordningar, och förordningar betyder harmonisering, så att det ska vara exakt likadant i alla medlemsländer. Detta kan bli ett problem för Sverige om vi vill ha en humanare flyktingpolitik än den jag tror att man kommer att landa på i slutändan, alltså någon form av mycket låg nivå som vi inte tycker är acceptabel. Jag tror att en mycket stor del av svenska folket håller med om att det inte är acceptabelt.

Det finns starka krafter i Sverige som vill återgå till den generösa flyktingpolitik som vi hade tidigare, före de förändringar som gjordes. Jag skulle därför vilja fråga ministern: Anser ministern att vi kan återgå till en generösare flyktingpolitik även om alla dessa förslag som innebär harmonisering går igenom?

Med anledning av detta skulle jag också vilja fråga hur permanenta uppehållstillstånd berörs av de här förslagen. Ifall vi vill ha permanenta uppehållstillstånd i stället för temporära, kan vi återgå till sådana även om det har blivit harmoniserat?

Jag har en fråga till. Den rör vidarebosättning. I dag har UNHCR redan ett system med vidarebosättning, och länder som samarbetar inom det kan få ersättning. Nu vill EU ha ett parallellt system, skulle man kunna säga. Jag vill fråga ministern om han inte tror att det finns risk för att det här blir två konkurrerande system och att det dessutom finns risk för att det blir EU som övertrumfar UNHCR. Som jag har förstått det – man får gärna korrigera mig – är det nämligen bara inom EU-systemet som medlemsländerna ska få ersättning för vidarebosättning; man ska inte längre kunna få det inom FN-systemet.

Anf. 84 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Jag ska försöka beta av fråga efter fråga. Eskil frågade om säkra länder. Vi har sagt att vi kan acceptera ett system med säkra länder. Det skiljer sig inte så mycket från det vi har i dag gällande uppenbart ogrundade ansökningar. Men vi har också varit tydliga med att ett land som Turkiet i så fall inte ska vara med på den listan. Den senaste tiden har vi fått ett ökat antal asylsökande från just Turkiet, särskilt efter kuppen. Hittills i år har det kommit lite drygt 600 asylsökande från Turkiet, att jämföra med lite drygt 200 under samma tidsperiod förra året, vilket jag tycker säger en del om det försämrade läget där. I grunden säger vi alltså

ja till ett system med säkra länder, men vi har diskuterat frågan om Turkiet.

Familjeåterförening har faktiskt inte berörts i förhandlingarna. Det beror på att det ligger utanför asylprocedurförordningen och skyddsgrundsdirektivet, som vi diskuterar. Det finns ett separat direktiv om det, och det ligger utanför förhandlingen, vilket också innebär att Sverige som jag bedömer det råder över den frågan självt, oavsett de förslag som ligger på bordet.

Vad gäller tidtabellen kan jag säga att detta inte kommer att lösas under det här ordförandeskapet, vilket egentligen inte är något större bekymmer, höll jag på att säga. De som kommer efter är Malta, ett land som är mer "like-minded" med Sverige och bland annat har samma linje som vi när det gäller Dublinförordningen. De stöder principen om att alla EU-länder måste ta emot.

Jag kan kanske lägga till lite om hur diskussionen har förts med ordförandeskapet under det här halvåret. Ni har kanske sett att det slovakiska ordförandeskapet lanserade begreppet "flexibel solidaritet". Jag har i alla diskussioner som vi fört sagt att när jag hör begreppet "flexibel solidaritet" hör jag "ingen solidaritet". Det låter på det sättet i mina öron. Vad det egentligen går ut på är att var och en skulle få göra lite som man vill. Vill man ta ansvar ska man få göra det, vill man inte ta ansvar ska man slippa. Det har vi inte accepterat.

När det här med "flexibel solidaritet" inte längre funkade återkom de med ett nytt begrepp, "effektiv solidaritet", och lade fram ett förslag om hur detta skulle fungera. Som vi också har sagt i diskussionerna innefattar det som de föreslår om "effektiv solidaritet" två stora problem. Det ena är att det inte är effektivt. Det andra är att det inte är solidaritet.

För det första innebär det som de fört fram att det inte ska finnas någon automatisk mekanism. Ni vet att vi vill ha ett system där en automatisk mekanism slår till om det kommer väldigt många asylsökande till samma land under en kort tid, så att man kan omfördela dem till resten av EU. För att vi ska slippa sitta och förhandla om detta i ministerrådet i den situationen, något som gör att det drar ut på tiden, måste det finnas en automatik. Annars är det inte effektivt. Men denna automatik saknas i förslaget.

För det andra gör man avsteg från principen om att alla länder måste vara beredda att ta emot asylsökande, det vill säga avsteg från solidariteten. Man har i stället drivit linjen att det kanske går att göra någonting annat i stället, till exempel bistå med gränspolis eller pengar, för att slippa ta emot asylsökande. Här har vi också varit tydliga: Nej, alla länder måste hjälpa till att ta emot asylsökande.

Så har diskussionerna gått. Vi ska ha en ny diskussion på ett lunchmöte nästa fredag, bara ministrarna emellan, för att förhoppningsvis kunna föra den här frågeställningen lite längre framåt. Det är där vi ligger. Nu går det över till Malta, och jag tror att Malta har bättre förutsättningar att sy ihop det här totalt sett. Vi hoppas i alla fall det. De ligger oss närmare. Men det är inte säkert att detta kommer att lösas ens under nästa halvår, för det är väldigt komplicerat juridiskt och dessutom förstås politiskt känsligt på väldigt många håll.

Mikael Cederbratt frågade om SfU. Som jag sa är vi i det här läget väldigt angelägna om att ge så mycket information vi kan till utskottet i

varje skede. Det kan säkert bli så att vi behöver återkomma kring hur ståndpunkterna ska se ut när vi kommer lite längre framåt. Men än så länge har vi det mandat vi har, och det arbetar vi efter.

Vad gäller vidarebosättningen bygger det på att vi vill ha en ram och en årlig vidarebosättningsplan. Om alla EU-länder hade haft samma antal kvotflyktingar som vi just nu har, 1 900, hade vi kunnat vidarebosätta 100 000 flyktingar till EU varje år, brukar jag påminna om. Nu växlar vi upp, som ni vet, med 1 500 nästa år och ytterligare 1 600 året därpå, så att vi kommer upp till 5 000. En av våra viktigaste prioriteringar är att få till stånd ett sådant ramverk. Frågan är om det här ska ske på frivillig basis eller om man i slutändan ska kunna tvinga länder att ha vidarebosättningsplatser. Den frågan är inte utlöst än, men den ligger i förhandlingen.

Jag fick en fråga om Dublinreglerna och budgetkopplingen. Vi har ett antal länder som har varit väldigt mycket emot och är väldigt mycket emot. Jag tror, om jag ska vara helt ärlig, inte att vi kommer att kunna komma fram om vi inte också är beredda att säga att det inte blir några mer pengar i strukturfonderna, inte blir några mer pengar till EU totalt sett. Det blir inget mer sådant, om ni inte själva är beredda att ta ansvar när det är kris, måste vi säga. Budgetdiskussionen är förstås en annan process, men jag tror att vi måste vara ännu tydligare om detta än vad vi varit tidigare.

Börje Vestlund hade en fråga om det här med att bara säkra gränserna. Delvis har jag redan svarat på den. Ordförandeskapet har kanske haft en dragnings mot detta. Samtidigt tycker jag ändå att de har försökt vara konstruktiva. Men vi är inte där än, så att säga.

Johnny Skalin hade mest en deklaration om sitt partis inställning, vad jag förstod. Detsamma gäller Aron Modig.

Jens Holm undrade om vi kan återgå till en generös flyktingpolitik. Vi driver på till exempel när det gäller permanenta uppehållstillstånd. Den möjligheten ska finnas på nationell nivå. Men som vi uppfattar det nu är det till exempel inte helt klart om man ens ska kunna erbjuda kvotflyktingarna permanenta uppehållstillstånd, vilket är väldigt egendomligt, eftersom det är människor som vi hämtar direkt från flyktinglägren in i Europa. Ska de ha tillfälliga uppehållstillstånd? Det är helt enkelt inte rimligt. Det är en fråga som vi driver.

Jag tycker inte heller att man kan ha en situation där stora grupper i Europa kanske år efter år ska leva i ovisshet om huruvida de kan få stanna eller inte. Det måste finnas en möjlighet till permanenta uppehållstillstånd, i varje fall efter en viss tid. Men det är också en fråga som är uppe på bordet.

Jens Holm frågade också om vidarebosättning och konkurrerande system. Jag skulle nog vilja säga att ju fler som engagerar sig i vidarebosättning desto bättre är det. I dag är inte ens en majoritet av länderna med i UNHCR-systemet. Ni kommer ihåg att vi för ett år sedan beslutade om att vi på frivillig basis skulle vidarebosätta 20 000 från konflikternas närområde in i EU. Lyckligtvis är redan lite drygt hälften av dessa vidarebosatta. Det var 22 000 vi kom överens om, drar jag mig nu till minnes. Hittills är det 11 500 eller någonting sådant som är klara. Det var ett embryo till ett europeiskt vidarebosättningsprogram, och det är detta som vi vill bygga ut.

Våra övergripande prioriteringar är att värna asylrätten, dela på ansvaret och etablera lagliga vägar till EU. Det är det vi jobbar efter.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen, även gällande frågor som tillhör området men ligger utanför just de här punkterna.

Anf. 86 MIKAEL CEDERBRATT (M):

Fru ordförande! Jag glömde lyfta fram att vi den 26 maj i utskottet hade en avvikande mening under 10 a. Vi kvarstår vid den avvikande meningen.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Tack för den upplysningen! Jag ska dock återigen säga att det här är informationspunkter. Där anmäler vi inte avvikande meningar, utan tackar för informationen. När regeringen sedan återkommer i sak med någon ståndpunkt för att få något mandat kan vi anmäla avvikande meningar.

Anf. 88 MIKAEL CEDERBRATT (M):

Jag viker mig självklart inför ordförandens ståndpunkt, men det står hela tiden "lägesrapportering". Det var därför jag för säkerhets skull sa detta.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Jag förstår att man vill säkra upp det, men i och med att det är en informationspunkt är det så vi hanterar det.

Apropå det meningsutbyte som skedde här vill jag bara försäkra mig om huruvida jag missförstod eller inte i två frågor. Jag tyckte att det ministern sa var tydligt när det gällde den tidigare här i nämnden redovisade ståndpunkten. Kristdemokraterna framförde åsikten att Sverige ska värna om miniminivån för asylrätten som någonting man ska trycka på. Det har jag också uppfattat varit regeringens linje. Det andra som jag också har uppfattat varit regeringens linje med anledning av det som tidigare redovisats är – apropå Jens Holms fråga – att Sverige vill att det ska vara möjligt att ha en så att säga bättre nivå till exempel i förhållande till permanenta uppehållstillstånd än andra länder, det vill säga att man inte anser att harmoniseringen ska stoppa ett land som Sverige från att ha regler för att exempelvis förbättra integrationsarbetet eller något liknande. Jag vill bara klargöra om det var någon ändring i den ståndpunkt som redovisades, för jag tyckte inte att det blev helt klart från ministern.

Anf. 90 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Jag tyckte att jag sa det. Ståndpunkten är att vi driver på för att man nationellt ska kunna ha generösare regler. Sedan exemplifierade jag med att det som läget nu är inte ens är säkert att man kommer att kunna erbjuda kvotflyktingar permanenta uppehållstillstånd. Jag sa det bara för att visa på vad vi har att jobba med när vi driver våra ståndpunkter.

Anf. 92 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Som jag tolkar ordföranden får man inte anmäla avvikande mening, då det här är en informationspunkt. Vi brukar inte heller anmäla avvikande mening när det gäller informationspunkter. Men i det här fallet finns det en ståndpunkt, både i regeringens skriftliga material och i det som anförts muntligen här i EU-nämnden. Eftersom regeringen har en ståndpunkt har vi också en ståndpunkt. Därför vidhåller jag vår avvikande mening, trots att det är en informationspunkt.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Det ministern har redogjort för här är information, och det är så jag tänker hantera det på mötet.

Anf. 94 JENS HOLM (V):

Jag tycker att frågan om medlemsländernas möjlighet att ha en ambitiösare politik än den som kommer att slås fast i de här förordningarna är extremt viktig. Man ska komma ihåg att en förordning går in i svensk lagstiftning ograverad, med minsta kommatecken. Vi gör inga förändringar över huvud taget. Förordningar innebär harmonisering. Det blir likadant i alla 28 medlemsländer. Menar ministern då att Sverige driver frågan att medlemsländer ska kunna ha en ambitiösare politik på vissa områden på så sätt att ni vill ha det inskrivet i de relevanta förordningarna? Så kan man visserligen göra, men då måste det skrivas in att man på vissa områden kommer att tillåta medlemsländer att ha högre ambitioner om de vill ha det. Jag tycker att det är ganska viktigt att veta hur ni rent formellt driver det här.

Angående uppehållstillstånd resonerade ministern om att det först skulle vara temporära uppehållstillstånd men att det skulle kunna övergå till permanenta uppehållstillstånd om man befunnit sig en viss tid inom unionen. Det är inte riktigt min bild av hur ett permanent uppehållstillstånd egentligen ska utformas, utan man ska få det från början och veta det från början.

Anf. 95 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Vi driver på för ökad nationell flexibilitet. Det ska finnas en möjlighet för länderna att bestämma sin egen nivå inom vissa ramar. Det är det vi jobbar med, och det är också så ståndpunkten ser ut.

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Dessa frågor har vi varit medvetna om, och det har uttryckts en önskan från ledamöterna under samråd i utskotten och här i EU-nämnden att vi vill kunna följa den nära eftersom vi vet att det kommer att hända saker.

Det betyder att ministern även vid informationspunkter på dagordningen väljer att ta lite tid till att redogöra och svara på frågor. Det betyder inte att frågorna har ändrat karaktär när vi behandlar vilket

mandat vi ger regeringen inför det kommande rådsmötet. På rådsmötet är det information, och regeringens ståndpunkter är i dessa frågor desamma som de har varit tidigare. Man förväntas inte att ha någon diskussion på dessa dagordningspunkter. Därför finns det inget mandat för oss att ge.

Vi tackar för informationen i de fem punkterna a–e och noterar att regeringen under diskussionen blivit informerad om att tidigare anmälda avvikande meningar från Moderaterna och Sverigedemokraterna kvarstår.

Då går vi till f-punkten.

Anf. 97 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Det handlar om Eurodacförordningen. Denna del av rättsakterna är kanske mindre kontroversiell, även om det har funnits en del knöligheter i den också.

I dagsläget vet vi inte om denna punkt kommer att bli föremål för en partiell allmän inriktning eller om det bara blir en lägesrapport på rådsmötet.

Att inriktningen i så fall endast kan komma att bli partiell beror på att ändringar i bestämmelserna kommer att vara nödvändiga för att avspegla överenskommelser som nås avseende andra förslag som nu diskuteras, särskilt Dublinförordningen. Vad man kommer överens om i Dublinförordningen får alltså betydelse för Eurodacförordningen. Därför kan det bara vara en partiell inriktning.

I sak utgörs den partiella allmänna inriktningen i princip av det ursprungliga förslaget från kommissionen och ordförandeskapets kompromissförslag vad gäller den fråga som har varit mest uppe till diskussion mellan medlemsstaterna, det vill säga en förenklad tillämpning för brottsbekämpande myndigheter och att dessa ges utökad tillgång till Eurodac för att mer effektivt kunna förebygga, upptäcka och utreda terrorbrott eller andra allvarliga brott.

En förenklad tillämpning innebär att brottsbekämpande myndigheter inte ska behöva söka i viseringsdatabasen VIS innan en förfrågan till Eurodac görs. Kravet på att göra sökningar i nationella databaser för fingeravtryck och Prüm kommer dock att finnas kvar.

Regeringen står bakom denna del av förslaget eftersom det innebär att Polismyndigheten på ett enklare och mer lätthanterligt sätt kommer att kunna göra förfrågningar.

Vad avser utökad tillgång föreslås att information om personer som beviljats internationellt skydd ska vara sökbar i tio år i stället för i tre år. Regeringen bedömer att förslaget är bra eftersom tidsspannet i dag är förhållandevis kort. Utredningarna tar ofta lång tid och vissa omständigheter som kan motivera en förfrågan är inte alltid kända vid tidpunkten när skydd beviljas.

Avseende utökad tillgång föreslås också att organ eller enheter som uteslutande ansvarar för underrättelseverksamhet som rör nationell säkerhet ska kunna utses till utsedd myndighet med behörighet att få göra framställningar.

För svensk del innebär detta förslag inte någon konkret skillnad eftersom Säkerhetspolisen redan i dag har möjlighet att via Polismyndigheten göra förfrågningar till Eurodac.

Det öppnar dock för en möjlighet att inkludera andra nationella organ som arbetar med underrättelseverksamhet som rör nationella säkerhet för att kunna förebygga, upptäcka och utreda terrorbrott eller andra allvarliga brott.

Förslaget innebär att Sverige, i det fall vi senare önskar, får en möjlighet att utöka listan på utsedda myndigheter med behörighet att göra framställningar. Det är dock en möjlighet, inte ett tvång.

Regeringen kan ställa sig bakom ordförandeskapets förslag om en partiell allmän inriktning. Som sagt kommer det att finnas behov av att återkomma till de delar av texten som rör övriga förslag beträffande det gemensamma europeiska asylsystemet när en överenskommelse har nåtts avseende dessa.

Socialförsäkringsutskottet överlade i går, och ett enigt utskott ställde sig bakom detta.

Anf. 98 JENS HOLM (V):

Vi har tidigare i SfU anmält avvikande mening avseende den svenska positionen. Vår ledamot menade att den avvikande meningen kvarstod, så det har nog blivit ett missförstånd.

Vår avvikande mening handlar om att detta är oproportionerligt och att det riskerar att bli integritetskränkande när man sänker åldern för dem som registreras och förlänger lagringstiden till så länge som tio år.

Jag hänvisar till vår tidigare avvikande mening.

Anf. 99 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Det sas inget på mötet i går från Vänsterpartiet, men nu är det klarlagt att ni står fast vid er avvikande mening.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Det är det muntliga ordet här som gäller. Om ledamoten här konstaterar att Vänsterpartiet har en avvikande mening och den tidigare har framförts i SfU är det information vi har på detta möte.

Jag noterar detta och konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Punkt g om Easo avhandlade vi i den första diskussionen, och vi tackar för informationen på den punkten.

Har ministern något under dagordningspunkt 12, Övriga frågor? Nej.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 13, Migration – genomförande. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 101 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Det är en återkommande punkt där vi går igenom vad som har beslutats och följer upp dessa beslut.

Den 9 november presenterade kommissionen sin sjunde rapport gällande uppföljningen av migrationsagendan. Av den framgår att 4 561 migranter har kommit till Grekland sedan den 26 september. Totalt finns 61 700 personer i mottagningscentren, och den humanitära situationen är allvarlig.

Till Italien har under samma tid 29 844 personer kommit, vilket är 13,5 procent fler än under samma period förra året.

Totalt har nu 7 643 personer omfördelats från Grekland och Italien till andra medlemsstater i enlighet med omfördelningsbesluten från förra året.

Dessa siffror talar sitt eget språk. Migrationssituationen i Europa är svår och kräver mer och fler åtgärder och insatser från alla håll.

Trots att Europeiska rådet vid upprepade tillfällen har påpekat vikten av att hjälpa medlemsstater i frontlinjen är erbjudandena från medlemsstaterna långt ifrån i paritet med behoven. Situationen i både Grekland och Italien är oroande. Framför allt gäller det de grekiska öarna.

Som jag var inne på tidigare går vidarebosättningen bättre än omfördelningen. EU har nu vidarebosatt mer än hälften av de 22 500 som vi beslutade om förra året, nämligen 11 852. Av dessa har 2 343 vidarebosatts i enlighet med uttalandet från EU och Turkiet. Flera medlemsstater, inklusive Sverige, har uppfyllt sina kvoter, och vi hoppas att resten av medlemsstaterna tar sitt ansvar på samma allvar.

Vid mötet kommer jag ännu en gång att understryka vikten av att EU solidariskt måste genomföra de beslut som fattats för att gemensamt lösa migrationssituationen.

Anf. 102 TINA ACKETOFT (L):

Jag har en kunskapsfråga. Det är oroväckande att vi åter ser ökade flyktingströmmar. Det är bara att öppna tidningen eller se vilken nyhet som helst så förstår vi varifrån de kommer.

Är bristen på en omfördelningsmekanism det stora problemet?

Anf. 103 JENS HOLM (V):

Detta visar återigen tydligt att Turkietavtalet inte fungerar. Människor är så desperata att de tvingas söka sig till nya och ännu farligare rutter med längre väg över Medelhavet. Fler människor har drunknat på Medelhavet i år än i fjol vid den här tiden. Turkietavtalet bidrar också till att legitimera Erdoğan's förtryck i Turkiet.

När kommer den svenska regeringen att lyfta upp Turkietavtalet och säga att det inte håller längre och att vi behöver något annat? Det skulle kanske kunna vara under denna punkt.

Anf. 104 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Problemet är, Tina Acketoft, att man inte genomför de beslut vi har fattat i tillräckligt snabb takt. Man fick två år på sig att omfördela sammanlagt 160 000 flyktingar från Italien och Grekland. Än så länge har 7 500 omfördelats. Situationen i Grekland blir allt sämre ju fler som kommer dit utan att kunna ta sig vidare.

Detta betonar vikten av att man ska göra det vi har kommit överens och inte obstruera eller sabotera. Det har vi sett på två håll. Det ena är Slovakien som har gått till EU-domstolen för att få beslutet upphävt. Det andra är Ungern som ställde till med sin folkomröstning. Visserligen blev den inte giltig, men det var ändå ett sätt att obstruera.

Vi måste fortsätta att ligga på och se till att alla länder tar det ansvar som EU beslutade om för ett år sedan. Det är vår möjlighet att kunna hjälpa framför allt Grekland i detta läge.

2016/17:15
2 december

Skulle EU-Turkiet uttalandet haverera, Jens Holm, eller upphöra är jag övertygad om att vi skulle se betydligt fler humanitära problem än vad vi nu ser. Då skulle vi åter få en situation där tiotusentals människor försöker ta sig från Turkiet över till Grekland, och många av dem skulle drunkna på vägen.

EU-Turkiet uttalandet har ändå inneburit att vi har fått kontroll över situationen och att tusentals människoliv sparas.

Vi måste också se till att bidra med pengar till flyktinglägren i Turkiet.

Att häva avtalet skulle innebära stora humanitära problem.

Som jag redogjorde för har antalet som kommer via den centrala rutten, alltså till Italien, ökat med lite drygt 13 procent. Endast ett fåtal är syrier, så bilden av att syrierna tar den vägen när de inte kommer vidare från Turkiet till Grekland är inte korrekt. Ökningen utgörs framför allt av afrikaner från Eritrea, Somalia och Västafrika. Det tycker jag att man ska ha med i bilden.

Anf. 105 JENS HOLM (V):

Jag hänvisar till och vidhåller vår avvikande mening som vi presenterade i SfU den 12 maj. Den handlar om just Turkietavtalet, som vi motsätter oss.

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Jag noterar den avvikande meningen och konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning i diskussionspunkten.

Om ministern inte har något att anföra på dagordningspunkt 16, Övriga frågor, tackar vi ministern för deltagandet i dagens nämndsammanträde.

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor

Statsrådet Anders Ygeman

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 18 november 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 8–9 december 2016

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar inrikesminister Anders Ygeman välkommen. De delar av RIF-rådets dagordning som statsrådet Johansson inte tog upp kommer han nu att serva nämnden med, och det är vi tacksamma för.

Vi börjar med återrapporten från mötet den 18 november. Har ministern något att tillägga utöver de skriftliga handlingarna?

Anf. 108 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Nej.

Anf. 109 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Det finns inte med i återrapporten, men jag undrar om det förekom diskussioner under Övriga frågor. Börjar trojkan närma sig någon form av resultat när det gäller vapendirektivet?

Jag tar upp det eftersom det är en rätt viktig fråga. Det får inte bli på det sättet att det plötsligt dyker upp som en A-punkt under julleddigheten. Det är i så fall någonting som måste diskuteras här.

Anf. 110 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det kom inte upp på informationen tidigare i veckan. Däremot går det rykten om att man kommer att kunna gå i mål med detta den här veckan eller nästa vecka. Men det är inte mer än rykten, så vi vet helt enkelt inte. Det var inte uppe på rådet.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Med det lägger vi återrapporten till handlingarna. Vad som inte finns med i återrapporten har vi också fått ett klargörande av.

Vi går in på dagordningspunkt 3, Europeiska åklagarmyndigheten.

Anf. 112 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Ordförande! Vi har vid ett antal tillfällen diskuterat Eppo här. Jag har nu varit på överläggning i justitieutskottet. En stor majoritet där har tillsammans med regeringen kommit fram till att vi ska säga nej till förslaget om Eppo. Det är följden av att vi hela tiden har förhandlat kritiskt men att det som ser ut att vara slutförhandlingen inte uppfyller de krav som vi och framför allt myndigheter har satt upp. De ser att added value är väldigt litet i förhållande till vad det kommer att kosta. Därför avser vi att rösta nej till förslaget.

Jag vill också informera nämnden om att det holländska parlamentet har gjort samma ställningstagande.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Statsrådet kanske också kort kan redogöra för vad det betyder. Om jag har förstått det rätt betyder det inte att förslaget inte kommer att gå vidare för de länder som vill.

Anf. 114 TINA ACKETOFT (L):

Liberalerna har ju hela tiden haft samma synpunkt.

Jag vill gratulera statsrådet till framgångsrika förhandlingar. Man ser behovet av en gemensam åklagarmyndighet, och Sverige har fått gehör för många av sina åsikter.

Dessutom skriver man nu in som hängslen och livrem att ett svenskt nej till förslaget inte innebär att Sverige motsätter sig själva inrättandet, vilket är fint, och att vi när vi ser behovet har möjligheten att gå med. Det är väldigt bra.

Återigen gratulerar jag statsrådet, för Sveriges eventuella nej kom tydligen som en total överraskning i Bryssel. Det är i alla fall vad jag har fått förklarat för mig. Förhandlingarna har alltså gått väldigt bra.

Det är beklagansvärt att vi väljer att säga nej till detta, men det var som statsrådet sa ett i princip enhälligt justitieutskott som rekommenderade detta. Liberalerna försöker förgäves debattera betydelsen och vikten av att vi har en gemensam åklagarmyndighet.

Är det läge kan jag anmäla vår vanliga avvikande mening. Det roliga – eller det sorgliga – är att vi anmälde den senaste den 3 december 2015, alltså för nästan på dagen ett år sedan. Men vi kör den igen och hoppas att vi, även om regeringen nu väljer att rekommendera ett nej, så småningom kommer till insikt om att vi har möjligheten att gå med i ett senare skede. Det är det fullständigt klart att vi kommer att behöva göra.

Anf. 115 JENS HOLM (V):

Vi välkomnar regeringens ställningstagande.

Jag vill koppla på en fråga på det som ordföranden tog upp. Jag trodde att det här var ett enhälligt beslut, så om Sverige och nu också Holland säger nej borde allting falla. Det finns möjlighet att gå vidare i ett förhöjt samarbete, men det är egentligen ett helt annat spår. Jag kanske har fel.

Anf. 116 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Vi instämmer med regeringens inställning att inte gå vidare med det här i dag. Men vi tycker inte att det här ska inrättas över huvud taget, så där skiljer sig vår inställning från regeringens.

Jag vill därmed anmäla avvikande mening.

Anf. 117 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Fru ordförande! Det är ingen hemlighet att vi delar den här ståndpunkten. Vi har fört den diskussionen under ett antal år och haft den ståndpunkten hela tiden. Vi tycker alltså att det är ett klokt beslut.

Nu får vi se i diskussionen som förs vilket innehåll man har tänkt sig i detta. Statsrådets kollega tog upp SEFI-direktivet, som är minst lika viktigt att bevaka i dess detaljer.

Anf. 118 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Jag delar Tina Acketofts bedömning att det har varit en framgångsrik förhandling, för den har gjort Eppo bättre än det annars hade blivit. Om Sverige någon dag skulle bestämma sig för att gå med i Eppo är det ett betydligt bättre Eppo vi kan gå med i än om vi hade haft en annan förhandlingsposition.

Däremot tror jag att det hela tiden har stått klart för en del av dem som vi har förhandlat med att vi har haft en grundläggande skeptisk hållning. Det tror jag tyvärr har skinit igenom, så riktigt så framgångsrika har vi kanske inte varit.

Ett sådant här beslut kräver enhällighet, vilket betyder att Eppo som en formell del av EU kommer att falla eftersom både vi och Holland är emot. Då finns det möjlighet för de länder som så önskar att gå vidare genom ett så kallat fördjupat förfarande.

Om det skulle ske är det troligt att det är något färre länder som kommer att vara med eftersom det finns en del länder som så att säga har hängt med på en kant och inte velat rösta emot. Hur många länder som är intresserade av ett fördjupat förfarande får vi se. Det betyder att de kommer att få ta en lite större del av kostnaden för projektet, vilket kan påverka villigheten att gå vidare med ett fördjupat förfarande.

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Jag förstår av den ståndpunkt som ministern hänvisar till, den skriftliga, att Sverige redan nu inte motsätter sig att andra länder om de vill går vidare med detta självantagande.

Jag undrar bara över Sverigedemokraterna. Johnny, du signalerar att ni har en avvikande mening. Det hade ni inte i justitieutskottet. Är det i just den delen av ståndpunkten som ni har en avvikande mening? Du kanske vill förklara så att det blir tydligt.

Anf. 120 JOHNNY SKALIN (SD):

Om andra länder självantagande går vidare kommer det som jag förstår ministern att leda till att en del av kostnaden kommer att ligga på EU, även om större delen av kostnaden ligger på de länder som ingår i bildandet av åklagarmyndigheten. Är det korrekt uppfattat?

Anf. 121 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Ja.

Anf. 122 JOHNNY SKALIN (SD):

Då kvarstår jag vid vår avvikande mening.

Anf. 123 ORDFÖRANDEN:

Och den avvikande meningen är ...?

Anf. 124 JOHNNY SKALIN (SD):

Att vi inte vill att EU går vidare med det här över huvud taget. Vi motsätter oss att Eppo bildas även om Sverige ställer sig utanför från början.

Anf. 125 ORDFÖRANDEN:

Ni motsätter er att andra länder är med och bildar det.

Med det förtydligandet samt en avvikande mening från Liberalerna och en oliklydande avvikande mening från Sverigedemokraterna konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Finns det något från ministern under dagordningspunkt 6, Övriga frågor? Vi har ingen sådan information. Nej, är svaret.

Då går vi till dagordningspunkt 8, Straffrätt i cyberrymden. Detta spännande område får ministern nu säga någonting om.

Anf. 126 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Får jag bara tillägga till den tidigare punkten att även om Tina Acke-toft berömde regeringen är det egentligen riksdagen och EU-nämnden som ska ha berömmet eftersom man under ett antal år orkade hålla fast vid ställningstagandet att vi inte skulle ta ställning utan fortsätta för-handla. Detta trots skiftande majoriteter i regeringen. Äras den som äras bör!

På punkt 8 a hänvisar jag till det skriftliga materialet. På punkt 8 b om straffrättsliga utmaningar i samband med användningen av kryptering har det skett en uppdatering av det skriftliga materialet som ni har fått ta del av. Av denna framgår att ordförandeskapet nu föreslår och vill ha rådets stöd för att en process för att ytterligare reflektera över dessa frågor startas, att möjligheten att förbättra den tekniska expertisen på såväl nationell nivå som EU-nivå utforskas, att informationsutbytet inom ramen för det europeiska rättsliga nätverket mot it-brottslighet utökas samt att det satsas på utbildning för de brottsbekämpande myndigheterna genom olika EU-institutioners försorg.

Vi har inget att invända mot dessa förslag och kan stödja den föreslagna inriktningen.

Anf. 127 ORDFÖRANDEN:

Vi behandlar alltså dagordningspunkt 8 a och b, där a är en informationspunkt och b är en beslutspunkt.

Jag tackar för informationen under dagordningspunkt 8 a och finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt under 8 b.

Har ministern något under dagordningspunkt 9, Övriga frågor? Svaret är nej.

Då kommer vi till dagordningspunkt 11, In- och utresesystem.

Anf. 128 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Förslaget om ett in- och utresesystem, också kallat EES, hanterades inför rådsmötena i april och oktober. Vi överlade också i utskotten inför RIF-rådet i november. Inför kommande rådsmöte har ordförandeskapet meddelat att man ska presentera en framstegsrapport.

Anf. 129 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Jag vill gärna fråga hur diskussionerna går och vilka tredjelandsmedborgare bosatta inom unionen som detta ska omfatta. Vad jag förstår pågick en sådan diskussion utifrån vissa länder. Innebär det temporära

uppehållstillstånd, eller innefattar det även dem med permanenta uppehållstillstånd? Hur har den diskussionen gått?

Anf. 130 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Ordförande! Min minnesbild är att det inte har gått alls. Det har inte förändrat sig sedan förra gången vi var här. Jag tror inte att man kommit till någon slutsats ännu över huvud taget. Vi får vad den framstegsrapport som ska levereras kommer att bidra till, men såvitt jag förstår har det inte gått framåt än så länge.

Anf. 131 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Vi ser fram emot denna information, som jag uppfattar är väsentlig för att veta vilka som omfattas av systemet.

Anf. 132 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att vi återkommer till denna fråga. Om inte annat kanske den kan väckas vid återrapporteringen, om det kommer ny information på mötet. Vi tackar för informationen om dagordningspunkt 11.

Har ministern något att tillägga om dagordningspunkt 12, Övriga frågor?

Anf. 133 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Möjligen om punkt b. Som en del av arbetet med förbättrat informationsutbyte kommer kommissionen att lägga fram förslag till reviderad lagstiftning om SIS, det vill säga Schengen Information System, för att förbättra systemets funktioner ytterligare. Lagstiftningsförslaget väntas den 7 december. Vid rådsmötet planeras information från kommissionen om förslaget.

Sverige stöder generellt åtgärder för bättre användning, funktionalitet och informationskvalitet i de existerande systemen. I arbetet med effektivare informationsutbyte är det särskilt viktigt att nogsamt bevaka integritetsfrågorna.

Sverige verkar också för att förslag ska finansieras genom omprioriteringar inom givna ramar och för att medlemsstaterna ska få realistiska möjligheter att genomföra de beslut som föreslås.

Anf. 134 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att detta kommer upp som en informationspunkt, även om det lät som att regeringen redan har förberett en ståndpunkt i frågan. Detta ska inte förväxlas med att det blir information.

Vi tackar för informationen.

Vi går över till dagordningspunkt 14, Kampen mot terrorism och organiserad brottslighet.

Anf. 135 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Här kan vi notera att inrikesministrarna i Frankrike och Tyskland – Cazeneuve och de Maizière – i ett brev till den slovakiske ordföranden för rådet har tagit upp ett antal utmaningar rörande tillgång till elektroniska kommunikationer vid brottsutredningar.

Regeringen håller med om bilden att det finns utmaningar i fråga om tillgång till elektroniska kommunikationer vid brottsutredningar. Det är därför positivt att frågorna uppmärksammas på EU-nivå, vilket har skett vid ett flertal tillfällen sedan hösten 2015. I övrigt hänvisar vi till det skriftliga underlaget.

Anf. 136 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att vi tar dagordningspunkterna var och en för sig och att det var punkt a som vi tog nu. Det tycker jag är bra.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går över till punkt b, Återvändande av utländska terroriststridande.

Anf. 137 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Mot bakgrund av Daishs militära motgångar i Syrien och Irak har frågan om hur återvändande terroriststridande ska hanteras när och om de återvänder till Europa uppmärksammas alltmer.

I ett dokument till rådet, som ni har fått ta del av, presenterar EU:s kontraterrorismsamordnare en lång rad förslag på området för ministrarna att diskutera. Förslagen rör informationsutbyte, samarbete med tredje land, utvecklande av rehabiliteringsprogram, rättsligt samarbete, hantering av terrorbrottslingar som samarbetar med rättsväsendet samt återvändande kvinnor och barn.

Förslagen är väldigt omfattande och detaljerade, och vi förväntar oss inte att det blir aktuellt att fatta några konkreta beslut vid rådet. Det är viktigt att vi får möjlighet att analysera idéerna närmare på tjänstemannanivå.

Som ni känner till utgår regeringens inställning till enskilda åtgärder från de principer som framgår i Sveriges strategi mot terrorism, som har fått ett brett stöd i Sveriges riksdag. En grundläggande princip för Sverige när det gäller kampen mot terrorism är att alla insatser ska ske med respekt för grundläggande rättigheter och med hänsyn till skyddet av den personliga integriteten.

Anf. 138 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går över till dagordningspunkt 15, Konsekvenshantering av terroristattacker.

Anf. 139 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Vid RIF-rådet i december kommer ministrarna att ges tillfälle att diskutera hur EU kan bistå och stödja medlemsländerna i att stärka förmågan och förebygga och hantera konsekvensen av ett terrorattentat, mot bakgrund av den senaste tidens terrorattentat i bland annat Frankrike och Belgien.

Den senaste tidens genomförda terrorattentat i Europa illustrerar vikten av att ytterligare stärka beredskapsplaneringen för att hantera de utmaningar som terrorattentat medför, bland annat genom samverkan och samordning mellan EU:s medlemsländer samt mellan de myndigheter som närmast berörs, såsom räddningstjänst, sjukvård och polis.

En relevant aspekt som kommer att tas upp under mötet är att berörda aktörers förmåga och uthållighet fungerar tillfredsställande vad gäller kriskommunikation, beslutsfattande, beredskap och samverkan vid terroristattentat. Vi välkomnar en sådan diskussion.

Anf. 140 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.
Finns det något att tillägga om punkt 16, Övriga frågor?

Anf. 141 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Nej.

Anf. 142 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi inrikesminister Anders Ygeman.

§ 4 Transport, telekom och energi

Statsrådet Ibrahim Baylan

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för transport,
telekommunikation och energi den 6 juni 2016

Återrapport från informellt ministermöte den 12–13 juli 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
transport, telekommunikation och energi den 5 december 2016

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar energiminister Ibrahim Baylan inför det kommande rådsmötet om energifrågor. Vi börjar som vanligt med återrapporterna. Har ministern något att anföra utöver det skriftliga materialet?

Anf. 144 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Nej, inte när det gäller återrapporteringen. Skriftligt material har lämnats, men jag svarar gärna på frågor.

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går över till dagordningspunkt 15 om förslaget till förordning om åtgärder för att trygga gasförsörjningen.

Anf. 146 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru ordförande! Kära EU-nämnd! Detta är kanske den skarpaste punkten på mötet på måndag. De mer kontroversiella delarna i kommissionens förslag rör regionalt samarbete i så kallade förutbestämda grupperingar, solidaritetsmekanismen och informationsutbyte om kommersiella gasprojekt. De var också uppe till diskussion den 6 juni.

Något som varit bra är att det slovakiska ordförandeskapet har haft en ganska hög ambitionsnivå när det gäller denna dossier och har gjort vissa framsteg i förhandlingarna. På principiell nivå ställer sig de flesta medlemsländer bakom principen om solidaritet, så också Sverige. Rådsarbetsgruppen har under hösten löst en rad detaljer om hur solidaritetsmekanismen ska aktiveras.

Kommissionen ska ta fram närmare riktlinjer för det rent praktiska utövandet och ramar för dessa riktlinjer, och detta har preciserats i det senaste kompromissförslaget.

När det gäller informationsutbyte har Sverige i förhandlingarna inte haft några speciella invändningar rörande mängden information som ska omfattas eller till vem och hur den ska rapporteras. Regeringen kan därför ställa sig bakom den kompromiss som ligger på bordet rörande dessa två frågor.

När det gäller den kanske besvärligaste frågan, regionalt samarbete, har de flesta medlemsstater ingen principiell invändning mot det regionala samarbetet och att det behöver stärkas. Detta gäller också Sverige. För vår del har vi heller inte haft något emot att hamna i samma grupp som Danmark, inte minst av praktiska skäl, då den lilla mängd gas vi köper i Sverige i huvudsak kommer från Danmark. Vi har ett regionalt

samarbete på frivillig basis som vi bedömer kan fungera även med en ny förordning.

Övriga medlemsstater har dock positionerat sig i två motsatta läger, och de har inte rört sig mot varandra särskilt mycket. Även om man ser behovet av att samarbeta mer har man synpunkter på vilka länder man har länkats ihop med. Det finns ett intresse av att ha det mer flexibelt, eftersom man inte anser att den regionala indelning man har fått är lika självklar som den är för vår del, med danskarna. Man vill hellre samarbeta utifrån de risker som har identifierats.

Ordförandeskapet vill att diskussionen på rådsrådet ska utmynna i enighet om ett vägval som både beaktar behovet av förutsägbarhet i det regionala samarbetet och samtidigt tar hänsyn till riskbilden, för denna varierar mellan olika medlemsstater.

Regeringen ser inte riktigt att Sverige, som är en liten gasnation i utkanten av det europeiska nätet, kan bidra med några detaljerade lösningar på hur det regionala samarbetet ska utformas på kontinenten.

Regeringens tanke är att vi i konstruktiv anda ska försöka stödja ordförandeskapet i dess ambition att finna en lösning på den svåra frågan om hur det regionala samarbetet bäst kan organiseras. Därför kan regeringen acceptera förslag som förväntas fungera effektivt och operativt och som inte leder till en orimlig byråkrati eller administrativ börda för den svenska gasmarknaden.

Anf. 147 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går över till dagordningspunkt 16, Vinterpaketet. Det är en informationspunkt.

Anf. 148 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru ordförande! Som bekant presenterade kommissionen i onsdags det sedan länge emotsedda lagstiftningspaketet på energiområdet, det så kallade vinterpaketet. En del kallar det andra saker, men det är ett stort antal rättsakter.

Förslagen är en del i genomförandet av den ramstrategi som kallas energiunionen och som Europeiska rådet gav sitt stöd för i mars i fjol. Paketet innehåller revideringar av en rad direktiv rörande energi-effektivisering, förnybar energi, elmarknadsdesign samt ett förslag om ett övergripande styrningssystem för energiunionen.

Under rådsrådets ordinarie dagordning väntas kommissionen ge en övergripande presentation av förslagen, och jag kommer naturligtvis att notera denna presentation. Jag vill också informera er om att energiministerna, under ministerlunchen och utanför den ordinarie dagordningen, väntas ges möjlighet att lämna några första informella och högst preliminära kommentarer om paketet.

Vi fick materialet i onsdags. Eftersom det är mycket omfattande har vi inte hunnit studera förslagen i detalj och måste givetvis få återkomma. Men jag tror att det är viktigt att vi från Sverige i det här skedet skickar en positiv signal inför den fortsatta processen, för att uttala stöd för att konkreta steg tas för att genomföra energiunionens målsättningar. Vi för vår del har gått före och visat vägen. Jag tror att hela EU kan tjäna på en omställning till ett mer hållbart, flexibelt och effektivt energisystem.

I den mån det ges utrymme under lunchen att säga något om delförslagen har jag för avsikt att framföra de synpunkter som vi tidigare har förankrat här och som vi också har nått hyfsat stor enighet om i den energikommission som har jobbat under de senaste 18 månaderna. Det är förslag som främjar uppfyllandet av 2030-målen för klimat, förnybar energi och energieffektivisering utan att för den skull introducera hinder för att nå högre ambitioner. Ett starkt styrsystem och förslag om en effektiv marknadsdesign är centralt för att nå 2030-målen.

I fråga om revideringen av förnybarhetsdirektivet välkomnar vi ett större fokus på omställning i värme- och transportsektorn och betonar den roll som bioenergi har att spela på dessa områden. Detta är som nämnden vet, en utmaning. Det har det varit och är det fortfarande, eftersom Sverige tillsammans med Finland tillhör de nationer som använder mest bioenergi. Så är det på den övergripande nivån. Vi kommer att fortsätta att analysera de förslag som finns och se om de är tillräckliga eller om vi har anledning att pusha på ytterligare.

När det gäller energieffektivisering välkomnar regeringen en ambitionshöjning till 30 procent. Det är helt i enlighet med den uppgörelse som vi har träffat inom Energikommissionen med ett stort antal partier. Detta är helt i paritet med det förslag som Energikommissionen kommer att lägga fram och som har stor och bred förankring bland riksdagens partier.

Anf. 149 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack, statsrådet, för informationen! Jag vill ytterligare lite grann diskutera frågan om klimatvänliga biodrivmedel och biobränslen. Vad jag har förstått har kommissionen en ambition att införa begränsningar vad gäller användandet av klimatvänliga bränslen och drivmedel. Samtidigt sägs det att energimarknaden i Europa ska marknadsanpassas.

Jag tycker att dessa två uttalanden, om de är korrekta, för det första strider mot varandra. För det andra tycker jag att statsrådet redan vid detta tillfälle starkt ska markera att det måste vara en europeisk angelägenhet att vi ökar användningen av det som är förnybart, av energisäkerhetsskäl, jobbskäl och inte minst klimatskäl.

Om vi ska leva upp till exempelvis Parisavtalets intentioner kan vi inte begränsa detta. Om vi dessutom ska marknadsanpassa vår energimarknad tycker jag i synnerhet inte att vi ens ska förespegla kommissionen eller andra medlemsstater att det i Europa ska gå att begränsa användandet av det som kommer ifrån jord och skog. Jag vill gärna att statsrådet bekräftar att han i skarpa ordalag vänder sig mot de funderingar som tydligen finns hos kommissionen.

Anf. 150 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Detta vinterpaket har vi väntat på länge, och vi har haft en del farhågor. Det gäller bland annat det som Eskil Erlandsson lyfte fram nyss om synen på biobränsle. Reaktionerna lät inte vänta på sig när vinterpaketet presenterades i går.

Det finns en stor oro för att synen på biobränslen från grödor kommer att påverka Sveriges möjligheter att nå sina klimatmål och sina mål om att få en fossiloberoende fordonsflotta. Jag delar alltså Eskil Erlandssons

åsikter om att vi bör markera att detta kanske inte är den väg som EU bör gå om man vill växla över till en bioekonomi.

Inte heller jag har hunnit läsa igenom underlaget, men jag har kollat lite grann. En annan sak jag vill ta upp gäller våra kraftvärmeverk. I vinterpaketet sägs det att om man ska fortsätta använda biobränsle i kraftvärmeverken ska dessa kunna jämföras med fossila kraftvärmeverk. Då krävs att en viss procent lägre koldioxidutsläpp kan påvisas. Jag hoppas att Sverige ligger på i denna fråga så att vi inte riskerar att våra bioeldade kraftvärmeverk i framtiden kommer att klassas som fossila och inte som biobränsleverk.

Jag vill även säga till energiministern att jag har hört från personer som jobbar i Bryssel att den svenska regeringen har lobbat väldigt aktivt för den svenska synen på skogsråvara och hur vi ska använda vår skogsråvara i bioekonomin och i omställningen till ett förnybart elsystem. Detta uppskattas.

Anf. 151 JENS HOLM (V):

Frågan om att inte använda livsmedelsgrödor som råvara till biobränslen har tagits upp av föregående talare. Detta är logiskt ur *ett* perspektiv. Ingen vill att man skövlar regnskog för att kunna skörda palmkärnor som ska bli palmolja till drivmedel exempelvis.

Det måste dock kunna finnas en flexibilitet i förslaget. Om man kan påvisa att klimatvinsterna är mer än 90 procent och att detta inte på något sätt konkurrerar med livsmedelsförsörjning – vilket vår produktion inte gör – borde man kunna fortsätta med detta.

Det vore bra om ministern tar till orda. Man borde kunna hitta en balans mellan att värna den globala livsmedelsförsörjningen och att skapa flexibilitet i förslaget.

Det är visserligen bra att energieffektiviseringskravet har höjts med 3 procentenheter, från 27 till 30 procent, men det är väl inte jätteambitiöst. Även om situationen är svår om man vill driva på för mer ambitiösa nivåer vore det bra om Sverige är det land som säger att detta är ett steg på vägen men att det inte räcker om EU ska uppnå sina klimatmål på global nivå.

Vi har tidigare haft synpunkter på detta. Nu har dock mycket ny materia kommit in så jag hänvisar i övrigt till det som jag har sagt i tidigare diskussioner.

Anf. 152 MARIA PLASS (M):

Jag håller med i de synpunkter som Eskil Erlandsson och Cecilie Tenfjord-Toftby förde fram.

Jag har dock en mer formell fundering. I vårt underlag står det under "Förslag till svensk ståndpunkt" att Sverige bör notera informationen från kommissionen. Jag uppfattade det som att det kanske ska framföras *synpunkter*. Därför vill jag gärna få klarhet i vad som ska göras. Det borde annars ha funnits en svensk ståndpunkt som vi hade kunnat ta ställning till.

Anf. 153 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattade att vi av ministern fick en utvecklad svensk ståndpunkt. Precis som i morse när vi inledde med samråd är det ministerns

muntliga föredragning som är den ståndpunkt som föreslås. Samtidigt noterar jag att på den formella dagordningen är detta en informationspunkt, vilket gör att det inte finns någon särskild angelägenhet för regeringen att få ett mandat.

De synpunkter som hittills har framförts kan också ses som medskick. Naturligtvis beroende på hur ministern ställer sig till detta tror jag att vi kan hantera situationen som sådan utan att behöva gå in i den ganska komplicerade formella materia det innebär att i skrift börja precisera en ståndpunkt för en informationspunkt på dagordningen.

Kan vi hantera detta som ett medskick och att nämnden är klar över hur ministern kommer att agera både under den formella dagordningspunkten och under den informella ministerlunchen utifrån den åsikt som inledningsvis framfördes i vårt sammanträde?

Anf. 154 MARIA PLASS (M):

Jag tycker att det känns fel att vi får en kort ståndpunkt där det bara står att man ska notera informationen. Även om vi ställer upp i sak har vi inte haft möjlighet att titta på detta.

Javisst, det är det talade ordet här som gäller, men vi måste ha möjlighet att titta på den svenska ståndpunkten. Är det en informationspunkt handlar det inte om en diskussion. Om det är en diskussion ska vi kunna komma med inspel.

Vi har gjort inspel, men jag tycker inte att detta är någon bra ordning. Antingen är det information och då ska vi inte kunna lämna några avvikande meningar eller göra inspel, eller så är det en diskussion och då kan vi komma på med våra synpunkter.

Därför vill jag att det formellt klarläggs huruvida det som står i den svenska ståndpunkten gäller och i så fall noterar regeringen informationen.

Anf. 155 ORDFÖRANDEN:

Låt mig förtydliga mig: Vi hanterar detta som en informationspunkt på mötet, och den information som vi får från ministern är den som vi diskuterar, men vi diskuterar den informationsvis. Detta innebär att vi har ett informationsutbyte, och vi kommer att avsluta dagordningspunkten med att tacka för informationen.

Det finns dock mötesanteckningar där informationens innehåll framgår. Innehållet i informationen har dessutom inneburit att ministern har delat med sig av funderingar inför en informell diskussion som kommer att föras på mötet.

Det går naturligtvis att omtolka hela denna dagordningspunkt till något formellt annorlunda.

Anf. 156 MARIA PLASS (M):

Vi måste hålla reda på vad som är vad. Handlar det om information som kommer på mötet framförs inga synpunkter. Annars är det en diskussion, och då måste vi ha möjlighet att göra inspel och dessutom få en ståndpunkt att ta ställning till.

Anf. 157 ORDFÖRANDEN:

Jag vill nu ge ministern ordet så att han får ge sina synpunkter på såväl den formella hanteringen som den diskussion och de åsikter som har förts fram.

Anf. 158 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru ordförande! Anledningen till att det blir viss förvirring är nog i ärlighetens namn att detta är lite både och. Det är visserligen en informationspunkt, men i mån av tid vill jag i detta sammanhang lyfta fram ett antal synpunkter som jag har bedömt att vi är hyfsat överens om i Sveriges riksdag och som jag vill ta chansen att framföra. Jag säger ”i mån av tid” för om förhandlingarna under den första punkten som handlar om gasförordningen drar ut på tiden är det inte säkert att vi får möjlighet till någon informell diskussion.

När det gäller de särskilda synpunkter som har kommit från fyra ledamöter här är vi ju helt överens om hur vi vill hantera dessa frågor. Denna regering bedriver självklart – och det gjorde även den förra – ett aktivt arbete för att förändra synen på användandet av bioenergi, oavsett om det används till drivmedel eller för värmeändamål, just för att vi har väldigt goda erfarenheter.

Hela den svenska värmesektorn har lagts om *tack vare* användningen av förnybar biomassa och bioenergi. Vi brukar ta varje chans att framföra detta. Jag tror dessutom att vi har anledning att fortsätta jobba brett, inte bara gentemot kommissionen.

Jag tror att även ni märker att så snart man hamnar i diskussion med miljöorganisationer och andra blir det ett annat slags diskussion. Där tas de aspekter upp som Jens Holm framförde, nämligen hur det ser ut i andra delar av världen. Detta kan man visserligen inte förneka, men det kan inte vara skäl till att vi ska avstå. Jag är fullständigt övertygad att om vi ska lyckas att exempelvis lägga om transportsektorn från det fossila kommer vi att behöva såväl elektricitet som biodrivmedel. Detta brukar vi föra fram, och vi tar varje chans att göra det.

Någon tog upp energieffektivisering. Jag tror att den potential som växer fram är oerhörd, inte minst med den teknikutveckling som finns. Men jag vill ändå påpeka att det är detta som vi tidigare har drivit, och det har förankrats i Sveriges riksdag. Det är dessutom helt i linje med de mål som en majoritet av riksdagens partier har kommit överens om. Får vi chansen tar vi naturligtvis detta vidare.

Avseende det Maria Plass tog upp handlar det visserligen om information, och sådan noterar vi. Det har dock aviserats att det under lunchen finns utrymme för en informell diskussion. Då kommer jag naturligtvis att föra fram allt det som vi har talat om här. Jag vill dock förvarna om att skulle gasförhandlingarna dra ut på tiden är det inte säkert att vi får denna möjlighet. Det är trots allt en informell möjlighet.

Anf. 159 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Fru ordförande! Vinterpaketet är, som ministern säger, väldigt omfattande. I detta ligger flera olika direktiv. Jag förstår att regeringen inte har haft möjlighet att sätta sig in i alla frågor eller i sakmaterialet.

Även om vi är överens om mycket på energiområdet, efter att vi har jobbat tillsammans inom Energikommissionen, finns det fortfarande

områden där vi har olika åsikter. Visserligen är lunchen som ministern ska delta i ett informellt möte, men jag delar Maria Plass åsikt. Om ministern har för avsikt att framföra skarpa förslag som går utöver det som vi vet att vi är överens om anser jag inte att han har ett stöd från EU-nämnden, eftersom vi inte har haft möjlighet att sätta oss in i vare sig vinterpaketets omfattning eller vad regeringen tycker om det.

Anf. 160 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru ordförande! Om vi får tid kommer jag att framföra ungefär det som jag har redogjort för, vilket i så fall också finns tillgängligt.

När det däremot handlar om hela vinterpaketet kommer vi naturligtvis att analysera det och kommer att återkomma i varje enskild fråga och ståndpunkt när dessa behandlas formellt. Jag försäkrar att vi har allt intresse i världen att göra det. I många frågor, om än inte alla, har vi en stor samsyn. Sverige har därför en väldigt viktig roll att spela.

Anf. 161 MARIA PLASS (M):

Jag vill trots allt framföra att jag tycker att denna hantering inte är okej. Det är inte okej att det står att informationen noteras. Och även om det handlar om huruvida det finns tid eller ej är det inte okej att göra på detta sätt. Vi måste få möjlighet att lämna synpunkter, även om synpunkten är att vi är överens. En diskussion är ändå en diskussion, och då ska man ha kunnat ta ställning till den innan ministern åker ned.

Anf. 162 ORDFÖRANDEN:

Jag delar Maria Plass syn: När det är synpunkter som regeringen ska framföra eller som man planerar och vill ha beredskap för att framföra så är det ståndpunkter som ska förberedas här. Och om den moderata gruppen anser att det blir ståndpunkter som ska framföras får vi helt enkelt hantera det på det sättet.

Då får jag be ministern att upprepa sitt inledningsanförande. Då får alla lyssna på vilken ståndpunkt som framförs, och så är det den ståndpunkten som vi bereder och ger godkännande för eller inte ger godkännande för här i nämnden. Då hanterar vi det formellt sett riktigt, med den problematiken att vi inte har haft utsända handlingar innan. Men *det* har vi ju fått lov att hantera vid andra tillfällen. Justeringar av ståndpunkter har kommit sent. Det är naturligtvis beklagansvärt. Vi jobbar för att det inte ska ske. Men när det sker handlar det också om att Sverige ska ha möjlighet att vara tidigt på bollen och vara tydligt i frågor som är viktiga – det är då oftast en ganska bred samsyn från Sveriges riksdag – också när, så att säga, bollen är uppe i luften på ministermötena. Vi får alltså ha beredskap för att också kunna hantera muntliga ståndpunkter.

Men jag tolkar Maria Plass som att det är viktigt att vi bereder en formell ståndpunkt. Då ber jag ministern upprepa den ståndpunkt som han föredrog inledningsvis, just när det gäller vilka synpunkter han vill ha beredskap för att framföra kring vinterpaketet.

Anf. 163 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru ordförande! Låt mig bara upprepa något, om vi nu är inne på formalia. Formalia är ju att regeringen har samråd om ordinarie punkter,

och det har vi haft. Det är den punkt som handlar om gasförordningen. Därutöver ville jag informera om vad jag hade tänkt framföra om det eventuellt ges möjlighet under en informell lunch. Anledningen till det är att jag tycker att det är väldigt angeläget att vi har en hyfsad samsyn kring det som görs.

Jag kan gärna upprepa det jag läste upp initialt. Det handlar om – med respekt för att vi fick det i onsdags och att vi inte har gått in i det i detalj och att det är mer övergripande – att föra fram allmänna ståndpunkter som Sverige har drivit så här långt i processen och som också har varit förankrade här när det har varit samråd. Det handlar om att stödja förslag som främjar uppfyllandet av 2030-målen för klimat, förnybar energi och energieffektivisering utan att för den skull introducera hinder för att nå högre ambitioner. Det handlar om ett starkt styrsystem och förslag om en effektiv marknadsdesign, som blir centrala för att nå 2030-målen. I fråga om revidering av förnybarhetsdirektivet välkomnar vi ett större fokus på omställning i värme- och transportsektorn och betonar den roll bioenergi har att spela på dessa områden. Därutöver välkomnar vi den högre ambitionsnivån när det gäller energieffektivisering till 30 procent.

Det är ståndpunkterna. Alla dessa har också varit föremål för samråd när de tidigare har varit aktuella.

Anf. 164 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för den förtydligade ståndpunkten. Då handlar frågan också om att vi klubbar detta utifrån en redovisad inriktning. Som ministern också redogjorde för är det en ståndpunkt som naturligtvis kommer att preciseras längre fram när man återkommer till riksdagen kring vinterpaketet med mera i detalj.

Anf. 165 ESKIL ERLANDSSON (C):

Kan jag uppfatta detta som att statsrådet bejakar det förslag till medskick som jag med flera har framfört, det vill säga att man redan i det initiala skedet ska ta upp frågan om biomassa som bränsle och drivmedel för ett klimatvänligt samhälle?

Anf. 166 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru ordförande! I allra högsta grad. Detta är någonting vi är överens om. Vi försöker också hitta allierade så att det får extra tyngd.

Anf. 167 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Vi vill bara från Moderaternas sida precisera: I och med att vinterpaketets innehåll inte är känt vare sig för regeringen eller för ledamöterna i EU-nämnden tycker vi att den svenska ståndpunkten nu egentligen bör vara så neutral som möjligt. Innan vi kan ge ministern mandat att uttrycka vad Sverige tycker måste vi kunna känna oss trygga med att vi står bakom det här i EU-nämnden.

Anf. 168 ORDFÖRANDEN:

Jag blev inte riktigt klok på om ni kan stå bakom den ståndpunkt som ministern framförde eller om ni har någon avvikande mening och vill ha en annan skrivning.

Anf. 169 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Det här är en informationspunkt. Det måste vi också få klart för oss. Är det en informationspunkt?

2016/17:15

2 december

Anf. 170 ORDFÖRANDEN:

Nej, nu har vi gått över till att det är en diskussionspunkt där vi ska ge mandat för den inriktning som det redogörs för från regeringen.

Anf. 171 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Från Moderaternas sida tycker vi inte att vi har möjlighet, eftersom vi inte är insatta i vinterpaketets innehåll, att ge ministern mandat att uttrycka den ståndpunkt som han har framfört.

Anf. 172 ORDFÖRANDEN:

Okej, det är en avvikande mening om att inte framföra så mycket i sak över huvud taget.

Anf. 173 MARIA PLASS (M):

Det är egentligen en avvikande mening om att vi inte har haft möjlighet att ta ställning till vad som skulle framföras.

Anf. 174 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Jag noterar att det blir lite motsägelsefullt. Det är ett antal frågor som vi är överens om. Det gäller exempelvis bioenergi, biodrivmedel och kraftvärmeverk som går på biomassa. Det blir väldigt svårt att framföra det om man samtidigt ska vara tyst.

Anf. 175 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag, med notering av en avvikande mening från Moderaterna, att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning för en eventuell diskussion på en informell lunch på ministerrådet.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 17, Framsteg när det gäller utvecklingen av den externa dimensionen av EU:s energipolitik. Där har det kommit en justerad ståndpunkt – skriftligt. Den kom sent. Den kom i går kväll eller i morse till ledamöterna. Den finns också på bordet, om det är någon som saknar den.

Anf. 176 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru ordförande! När det gäller den sista punkten på den ordinarie dagordningen informerar kommissionen om utvecklingen inom EU:s externa energipolitik. Därefter förväntas det väl bli en diskussion.

Punkten är en uppföljning av TTE-rådet den 12 december 2013, då rådet godkände en rapport från det dåvarande litauiska ordförandeskapet om den externa dimensionen av EU:s energipolitik. Där utlovades en lägesrapport före utgången av 2016.

Vid rådsmötet väntas kommissionen ge en överblick över utvecklingen i det globala energilandskapet samt framsteg inom EU:s externa energipolitik. Den efterföljande diskussionen tar sin utgångspunkt i det bakgrundspapper som det slovakiska ordförandeskapet har tagit fram.

Regeringen föreslår att Sverige ska lyfta fram vikten av att den externa dimensionen fortsätter att utvecklas och att den bidrar till gemensamma EU-mål och prioriteringar. Det handlar såväl om hur EU och andra parter kan samarbeta för genomförandet av Parisavtalet och Agenda 2030 som om vikten av att se hur samarbetet med andra länder kan stärka EU:s inre marknad för energi.

När vi talar om att EU ska tala med en gemensam röst är det viktigt att detta speglar hela bredden av prioriteringar inom energiunionen. Försörjningstrygghet är en sådan men också insatser som handlar om att minska energisektorns påverkan på klimatet.

Som tydligt framgår av den kompletterade ståndpunkt som nämnden har fått kan jag även informera om att regeringen kommer att ta initiativ till att lyfta upp frågan om gasledningen Nord Stream 2 vid rådsmötet och då framföra att Sverige ser med oro på projektet, då det riskerar att strida mot energiunionens målsättning att diversifiera europeisk energipolitik.

Vi avser vidare att framföra att Sverige förväntar sig att kommissionen genomför en ingående granskning av hur projektet överensstämmer med gällande EU-lagstiftning och energiunionens målsättningar samt åiterrapporterar till medlemsstaterna innan EU enas om en gemensam linje om gasledningens framtid.

Anf. 177 TINA ACKETOFT (L):

Tack så mycket, statsrådet, för redogörelsen! Låt mig säga: Äntligen! Liberalerna har tjatat hur länge som helst om att regeringen ska lyfta upp och driva frågan om Nord Stream 2. Äntligen har vi en ståndpunkt där regeringen faktiskt tydligt deklarerar att man nu ska ta initiativet. Man ser med oro på projektet. Det ska genomföras en genomgående granskning, och det ska åiterrapporteras. Allt detta har vi drivit under lång tid.

Låt mig säga: Tack! Men det var i allra högsta grad en omvändning under bilan, eftersom det var min liberala kollega i utskottet som tillsammans med resten av utskottet i går fick igenom denna ändring i regeringens ståndpunkt. Annars hade regeringens ståndpunkt varit de tre ynka rader som står i våra originaldokument. Sent skola syndaren vakna, höll jag på att säga.

Tack så mycket för detta! Jag ser fram emot en åiterrapportering där vi verkligen får se att ministern med flera tydligt har fört fram denna ståndpunkt.

Anf. 178 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Fru ordförande! Från Moderaternas sida välkomnar vi den nya svenska ståndpunkten. Nu känner vi oss trygga med att vi får en riktig diskussion om de frågorna. Vi står självklart bakom detta.

Anf. 179 JENS HOLM (V):

Vi i Vänsterpartiet står också bakom att man lyfter upp Nord Stream 2. Gällande motiveringen säger ministern att det här strider mot energiunionens målsättning om att diversifiera europeisk energipolitik. Innebär det begreppet att den svenska positionen är att man är rädd för att Europa kan låsa fast sig i ett beroende av fossilgas? Det är ju Vänsterpartiets främsta ingång i det här. Detta är en ledning för fossilgas från Ryssland,

och vi ska inte bygga upp någon ny infrastruktur för nya fossila energikällor.

Jag vill bara förstå vad själva motiveringen är.

2016/17:15
2 december

Anf. 180 ROBERT HALEF (KD):

Ordförande! Tack, ministern, för informationen! Kristdemokraterna välkomnar utskottets initiativ till den nya förändrade ståndpunkten.

Anf. 181 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru ordförande! Vad är inte bättre än att kunna glädja sina medmänniskor strax före jul med några rader på ett papper som handlar om en väldigt viktig fråga?

Med det sagt ska jag väl säga att regeringen har framfört oron. Statsministern gjorde det i Europeiska rådet. Jag har själv gjort det i samtal med kommissionärer. Och jag tycker ändå att det är ganska bra att vi har en stor samsyn om detta.

Sedan gäller det Jens Holms fråga. Varje gång vi får chansen brukar vi framföra att det bästa vore om man kunde komma ifrån beroendet av fossil energi över huvud taget. Vi tror inte att det är framtiden. Och med tanke på de utmaningar vi har när det gäller klimatet är det ohållbart. Så är det.

Vi måste också vara på det klara med att det i dag finns EU-länder som nästan helt och hållet är beroende av gas för sin energiförsörjning. Det är därför diskussionen om diversifiering har kommit. Hela energunionen var från början ett initiativ just därför att man var orolig för att man var alldeles för beroende av en källa när det gäller gasimport – en del länder har mellan 75 och 100 procent av sin energiförsörjning just från gas.

Självfallet är detta någonting som vi framför. Men man får också se att verkligheten är den att det är alldeles för många länder som i dag har ett stort beroende av gas. De behöver gasen för att över huvud taget kunna värma sina fastigheter, ha elektricitet, köra bilar och allt vad de nu har för sig.

Anf. 182 ORDFÖRANDEN:

Det var ingen som anmälde någon avvikande mening i fråga om den nya justerade ståndpunkten. I stor enighet finns det stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då frågar jag ministern om han har något att anföra när det gäller Övriga frågor, dagordningspunkt 18. Han svarar nej. Då tackar vi energiminister Ibrahim Baylan för dagens sammanträde.

Anf. 183 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Tack så mycket! Jag får önska en trevlig helg. Och till dem jag inte träffar före jul säger jag: God jul!

§ 5 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor

Arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 13 oktober 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 8 december 2016

Anf. 184 ORDFÖRANDEN:

Med en liten försening i vår preliminära tidtabell hälsar vi arbetsmarknadsminister Ylva Johansson välkommen att föredra de delar som ligger inom hennes område inför Epscorådet.

Vi börjar som vanligt med återrapporten från tidigare möte och undrar om ministern har något att anföra utöver det skriftliga materialet.

Anf. 185 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Nej, jag har inget att tillägga. Men jag svarar förstås gärna på eventuella frågor.

Anf. 186 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att så inte är fallet och lägger därmed återrapporten till handlingarna.

Vi går nu in på dagordningspunkterna 4 a, b och c, som vi tar i klump.

Anf. 187 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det här gäller revidering av förordningar för Eurofound, EU-Osha och EU-Cedefop. Cedefop ansvar Anna Ekström för, men det är jag som föredrar alla tre som kommer att beslutas gemensamt.

Jag har informerat arbetsmarknadsutskottet om Eurofound och EU-Osha den 22 september, och Anna Ekström har överlagt med utbildningsutskottet den 8 november.

Förordningarna är från 70- respektive 90-talen. Det man gör nu är att man helt enkelt moderniserar och uppdaterar förordningar. Det är egentligen inga sakförändringar, utan det är en uppdatering i förhållande till den utveckling som har skett.

Vi tycker att det är bra att man gör den här revideringen. Förslaget är att Sverige ska ställa sig bakom antagandet av den allmänna inriktningen på rådsmötet.

Anf. 188 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag har en fråga till ministern om vad det innebär i kostnader för svensk del. Hur påverkar det den svenska EU-medlemsavgiften och villkoren för Sverige i övrigt?

Det här är inte någonting som är kostnadsdrivande eller påverkar, utan det är en förenkling och modernisering. Det är ingen förändring i sak av uppgifterna.

Anf. 190 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt på den här dagordningspunkten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster.

Anf. 191 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA
JOHANSSON (S):

Kommissionen lade i början av året fram ett förslag om revidering av utstationeringsdirektivet, som alltså reglerar villkoren för den som arbetar utstationerad i ett annat medlemsland.

Efter kommissionens förslag pågår diskussioner och överläggningar i rådsarbetsgrupper, och som brukligt är kommer ordförandeskapet att rapportera hur arbetet har gått.

Jag var här i EU-nämnden den 10 juni, då det var aktuellt att det nederländska ordförandeskapet skulle rapportera, och föreslog då att vi skulle notera rapporten. Nu är jag här igen, och nu är det det slovakiska ordförandeskapet som ska rapportera hur arbetet har gått i rådsarbetsgruppen. Förslaget är igen att Sverige noterar lägesrapporten.

Jag förutspår ingen diskussion, men skulle det bli en diskussion finns det en ståndpunkt som jag föredrog i arbetsmarknadsutskottet i april och fick acceptans för. Om det blir aktuellt med något inlägg kommer jag att hålla mig till denna ståndpunkt.

Anf. 192 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Bara för formalian: I det läget att det är en ståndpunkt bör vi i så fall kunna anmäla avvikande meningar.

Anf. 193 ORDFÖRANDEN:

Nej, det här är en informationspunkt.

Anf. 194 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Men om det är en informationspunkt och det kan bli en diskussion vill jag säga att vi, som är känt, tillsammans med övriga allianspartier har anmält avvikande mening både i arbetsmarknadsutskottet och i EU-nämnden tidigare. Vi vidhåller exakt denna ståndpunkt.

Anf. 195 ORDFÖRANDEN:

Jag vill vädja till nämnden att hantera detta som en informationspunkt, precis som det är på rådets dagordning, och också godkänna informationen från ministern, som innebär att hon inte förutspår att det blir någon diskussion. För det fall att detta skulle ändras finns informationen

tillgänglig här i salen om att denna ståndpunkt inte har konsensus i nämnden, utan att det finns avvikande meningar om ståndpunkten. Annars tror jag att vi under varje punkt på Epscodagordningen kommer att få exakt samma debatt. Det tror jag vore olyckligt för vårt sätt att arbeta.

Anf. 196 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Det är mer en formell fråga. Vi hade ju den här diskussionen också med Ibrahim Baylan. Här har vi ändå någon form av ståndpunkter, och vi vet att vi har tyckt så här tidigare. Men om det blir en diskussion måste väl EU-nämnden ändå ha möjlighet att lämna en ståndpunkt. Och om vi inte är överens med regeringen, vilket vi ju inte är i det här fallet, bör vi väl ha en möjlighet att lämna avvikande mening.

Anf. 197 ORDFÖRANDEN:

Ordningen är sådan att det är regeringen som begär samråd med EU-nämnden. I det här fallet begär inte regeringen ett samråd utan ger information inför ett ministermöte. Regeringen har en informationsplikt och vi har ett informationsbehov, så det ligger på regeringens och ministrarnas ansvar att begära samråd när de känner att de behöver ett mandat för att framföra en ståndpunkt. Det har jag uppfattat att regeringen inte gör i det här fallet, till skillnad från vad jag uppfattade att energiminister Ibrahim Baylan, som var här tidigare, gjorde under sin föredragning.

Ansvar för detta ligger på regeringen och kontrolleras av riksdagen via konstitutionsutskottet och ingen annan. Därför tänker jag hantera det här som en informationspunkt. Ni är naturligtvis fria att uttala er mening. Men jag vädjar om att vi längre fram på dagordningen tar upp sådant som är nytt och inte känt. Tidigare avvikande meningar på en informationspunkt för liksom inte mötet framåt.

Anf. 198 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Fru ordförande! Jag tackar statsrådet för föredragningen.

Det är lite otydligt här, eftersom statsrådet själv säger att det kan bli diskussion. Det står även i ståndpunkten att man vid behov framför den ståndpunkt som framgår av rådspromemorian. Det blir lite förvirrande för oss.

Jag tycker att vi för enkelhetens skull kan hänvisa till den avvikande mening som vi har anmält i arbetsmarknadsutskottet och som vi står fast vid. Annars måste ju ministern återkomma, om det skulle bli en diskussion, och det blir väl ännu krångligare.

Anf. 199 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Det är bara att instämma i det som Désirée Pethrus säger. Om det är så att vi inte kan lämna en avvikande mening nu och det blir en diskussionspunkt förutsätter vi att ministern före mötet återkommer till EU-nämnden för samråd.

Anf. 200 ORDFÖRANDEN:

Det är upp till regeringen att begära samråd med EU-nämnden, som jag sa, och det är på deras ansvar vad de framför för synpunkter under ministerråden.

Det är viktigt att EU-nämnden håller sig till den arbetsordning som vi tidigare har följt.

Det är olika från departement till departement, men Arbetsmarknadsdepartementet brukar lämna redogörelser även på informationspunkter som en information till nämnden om den tidigare ståndpunkten på området. Risken är naturligtvis att vi får mindre information här i nämnden om vi vid varje information övergår till att överlägga om en ståndpunkt.

Min bedömning i frågan är att det är enklast för oss att hålla oss till det som regeringen har begärt, det vill säga att ge information inför ministerrådet, och att hålla oss till den praxis som vi tidigare har hållit oss till.

Anf. 201 MARIE GRANLUND (S):

Om det är en informationspunkt så är det en information, men jag upplevde ändå att ministern själv sa att detta kunde övergå till en diskussionspunkt. I så fall, sa ministern, finns det en väl prövad ståndpunkt som ska föras fram.

I stället för att ha ett nytt möte är det väl bättre att de borgerliga får anmäla sin avvikande mening, inte på en informationspunkt men om det skulle bli en diskussionspunkt. Annars måste ju ministern komma tillbaka för ett extra sammanträde om en fråga där vi dessutom vet vad vi tycker.

Anf. 202 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Sveriges arbete i rådsarbetsgruppen baseras ju på det mandat för svensk ståndpunkt som jag har fått från EU-nämnden. Detta arbete pågår, och det är det som ska återspeglas från ordförandeskapet. Det är uppsatt som en informationspunkt på dagordningen.

Jag kommer inte att starta en diskussion på ministerrådet, men om det blir en diskussion på ministerrådet där andra länder för fram den ståndpunkt som de arbetar med i rådsarbetsgruppen är det kanske rimligt att Sverige också gör det. Då uppfattar jag det som att jag har ett mandat från EU-nämnden, som är samma mandat som rådsarbetsgruppen arbetar efter.

Inget nytt har hänt, utan vi arbetar efter detta mandat. Det finns inga nya ställningstaganden att göra. Jag hoppas att jag även i fortsättningen kan föra fram den här ståndpunkten utan att behöva komma hit en gång till, för det är samma ståndpunkt som den som vi redan arbetar efter.

Anf. 203 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att vi alla härinne är ense i sak om var frågan står. Det handlar mer om processen.

I rådsarbetsgruppen och under det pågående förhandlingsarbetet arbetar ju regeringen med det mandat man fått, inte från EU-nämnden alla gånger utan ibland också från sakutskottet, det vill säga arbetsmarknadsutskottet i det här fallet. EU-nämnden ger mandat inför de formella dis-

kussionerna på ministermötena. Ibland kommer det upp en diskussion på de formella ministerrådsmötena på en punkt som man trodde skulle vara en information. Ministern säger här att det kan bli en diskussion, och då vill hon hålla sig till den ståndpunkt som sedan tidigare är förankrad i arbetsmarknadsutskottet och även konfirmerad i EU-nämnden.

Jag kommer naturligtvis att ta upp frågan om vi fortsätter att stå bakom den tidigare ståndpunkten, och de partier som vill anmäla en tidigare anmäld avvikande mening får göra det. Så avser jag att hantera detta.

Anf. 204 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Fru ordförande! Jag tänker använda tiden när det gäller vad en informationspunkt är till att ställa en fråga till ministern.

Det är ingen hemlighet att det slovakiska ordförandeskapet egentligen inte vill ha de föreslagna förändringarna. Det hela har kanske också gått lite i stå. Hur ser möjligheten ut för nästa ordförandeskap, Malta, att komma framåt i den här frågan?

Vi delar regeringens åsikt att det behövs förändringar på utstationeringsområdet. Vi har också ställt oss bakom det tidigare.

Anf. 205 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det är min bedömning att förutsättningarna att komma framåt ökar väsentligt med det nya ordförandeskapet. Det är glädjande att frågan har fortsatt att föras framåt i rådsarbetsgruppen, trots att det slovakiska ordförandeskapet har haft en sval inställning till den.

Anf. 206 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen på den här punkten.

Apropå den diskussion som vi har haft om formerna konfirmerar jag att det finns en sedan tidigare etablerad ståndpunkt i frågan som ministern kan hålla sig till för det fall att det blir en diskussion och att det finns en avvikande mening noterad från de fyra allianspartierna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

Anf. 207 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Denna fråga togs upp senast jag var i EU-nämnden. Då var det fråga om rapporter med anledning av samrådet om den sociala pelaren som hade lämnats av två kommittéer. Det var så att säga en fråga som var lite på snedden. Men den togs upp här då, och jag fick mandat att acceptera och godkänna dessa rapporter.

Nu kommer denna fråga upp som en riktlinjedebatt. Jag har överlagt med arbetsmarknadsutskottet om en svensk ståndpunkt, och det är den som jag har för avsikt att hålla mig till. Det är första gången som vi kommer att framföra den vid ministerrådet.

Som framgår av den kommenterade dagordningen ska mitt inlägg baseras på den ståndpunkt som finns förankrad i arbetsmarknadsutskottet.

Anf. 208 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Vi fick en föredragning i arbetsmarknadsutskottet. Då framförde vi moderater, tillsammans med Centerpartiet och Kristdemokraterna, en avvikande mening som vi också vidhåller här i EU-nämnden.

2016/17:15

2 december

Anf. 209 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag hänvisar också till tidigare avvikande mening i arbetsmarknadsutskottet. Det finns ingenting skrivet, men jag har tidigare tagit upp frågan med bland andra statsministern. Jag hänvisar därför till det som jag tidigare har anfört som anledning till att jag inte står bakom en social pelare, även om vi naturligtvis är för att öka de sociala rättigheterna. Det finns mycket bra lagstiftning i dag, men jag tycker att det är alldeles för mycket som är alltför detaljerat i det utkast som nu finns.

Anf. 210 ORDFÖRANDEN:

Ni har alltså samma avvikande mening som Moderaterna och Centerpartiet.

Anf. 211 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Jag vill hänvisa till vår avvikande mening i arbetsmarknadsutskottet den 30 augusti.

Anf. 212 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med avvikande mening anmäld från Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna. Det finns också en avvikande mening med annan lydelse från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Den europeiska planeringsterminen 2017. Vi ska kanske ta den i fyra delar. En del kommer före a-punkten som en diskussionspunkt.

Anf. 213 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Jag föreslår att vi tar alla i ett beslut eftersom de hänger ihop. Det är informations- och diskussionspunkter.

Anf. 214 ORDFÖRANDEN:

Vi tar alla tillsammans i diskussionen. Sedan kanske de måste klubbas separat för att det ska bli rätt.

Anf. 215 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det handlar om den europeiska termen. En liknande punkt tas upp på Ekofins möte. Ansvar för de olika delarna under denna punkt delas av mig och Annika Strandhäll, men det är jag som föredrar ärendena här i nämnden. Sedan har förstås finansministern ansvar för frågorna inför Ekofin. Det är en diskussionspunkt och tre underpunkter.

Under punkt 9 a väntas kommissionen presentera den årliga tillväxtöversikten, utkastet till gemensam sysselsättningsrapport, rapporten om förvarningsmekanismen när det gäller makroekonomiska obalanser samt

utkastet till rekommendation om den ekonomiska politiken för euroområdet som helhet. Detta blir en start på den europeiska terminen.

Regeringen föreslår att vi ställer oss bakom prioriteringarna i tillväxtöversikten, där det framhålls att en ny ansats till investeringar, genomförandet av strukturreformer och en ansvarsfull finanspolitik är av avgörande betydelse för att befästa återhämtningen i Europas ekonomier.

Det är också positivt att sociala frågor och sysselsättningsfrågor ges ökad vikt i årets tillväxtöversikt och att kopplingen mellan social rättvisa och tillväxt lyfts fram.

Under punkt 9 b väntas Epscorådet godkänna sysselsättningsaspekterna och de sociala aspekterna i utkastet till rekommendation till euroområdet som helhet. Detta är en beslutspunkt som gäller euroländerna.

Under punkt 9 c kommer ordföranden i sysselsättningskommittén att informera om ett möte som hölls i kommittén i oktober. Vid detta möte var representanter från arbetsmarknadens parter, både på nationell nivå och på EU-nivå, med för att diskutera parternas involvering i den europeiska terminen. Att både parter och det civila samhället involveras i terminen är någonting som regeringen ser positivt på och tycker är viktigt för att Europa 2020-strategin ska fungera.

Sedan är det en diskussionspunkt där jag avser att göra ett inlägg och lyfta fram samspelet mellan social rättvisa och ökad tillväxt och särskilt betona tillväxtpotentialen när det gäller att öka kvinnors arbetskraftsdeltagande.

Anf. 216 ORDFÖRANDEN:

När det gäller punkt 9 b om utkast till rekommendation till euroområdet har jag fått uppfattningen att det är någonting som det ska fattas beslut om nu på ministerrådet i vanlig rådskonstellation. Men i nästa steg blir det en diskussion i en rådskonstellation med euroländerna. Men i detta sammanhang handlar väl beslutet om att godkänna rekommendationen i den vanliga rådskonstellationen, det vill säga att det är ett beslut som även Sverige är med och fattar? Jag vill ställa denna formella fråga. Det blir lite konstigt när det står vad förslaget till svensk ståndpunkt är. Men det är ju ingen ståndpunkt.

(Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):
Jag får fråga mina medarbetare om detta.)

Ni kan reda ut det. Men jag har uppfattat det som att vi ska behandla detta som ett beslut och att Ylva Johansson har mandat att fatta beslut om att godkänna rekommendationen.

Anf. 217 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Det känns som om vi har diskuterat några delar av detta i arbetsmarknadsutskottet. Men det kanske gällde ungdomsgarantin. Men vi hade en diskussion om att göra förändringar på arbetsmarknaden med fler enkla jobb. Jag vet att den diskussionen har förts om planeringsterminen. Men jag kommer inte ihåg om vi hade det som medskick. Det framgår i alla fall inte av rapporteringen att vi har haft någon avvikande mening, även om det kändes så. Jag får fråga personalen som har mer koll på detta.

Anf. 218 ORDFÖRANDEN:

Enligt min information har detta ärende inte tagits upp på detta sätt i utskottet. Men det står naturligtvis Kristdemokraterna fritt att inte ställa sig bakom ståndpunkten.

2016/17:15

2 december

Anf. 219 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Nu har jag redan framfört detta till protokollet.

Anf. 220 ORDFÖRANDEN:

Menar Désirée Pethrus att hon vill framföra en avvikande mening?

Anf. 221 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Nej.

Anf. 222 TINA ACKETOFT (L):

Jag tror att detta förslag verkligen kommer att befästa kvinnors rättigheter och möjligheter till barnomsorg, till lika tillträde till arbetsmarknaden och så vidare. Just med denna minister hyser jag inga farhågor. Men jag vill ändå föra till protokollet att jag tror att det är just här som slaget kommer att stå, i och med att vi ser att det blir mer och mer konservativa krafter som tar över i EU:s länder. Jag hoppas därför att ministern känner att hon har stöd att driva denna tes i alla forum där hon kan driva den.

Anf. 223 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Som alltid när denna fråga kommer upp vill jag säga att vi inte tycker att denna rekommendation behövs. Jag har anfört detta ganska tydligt i EU-nämnden tidigare, och jag hänvisar till detta och anmäler därmed avvikande mening.

Anf. 224 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Jag vill till Tina Acketoft säga: Ja, det kommer jag att göra.

Vi kan också basera detta på en helt aktuell rapport som visar på de mycket goda sysselsättningseffekterna av just insatser när det gäller till exempel föräldraförsäkring och utbyggd barnomsorg.

Fru ordförande! Jag ska säga något om formfrågan. Detta diskuteras och behandlas i EU 28-kretsen. Hela rådet deltar alltså i diskussionen. Men Sverige har inte rösträtt när det kommer till godkännandet.

Anf. 225 ORDFÖRANDEN:

Då vet vi det. Det betyder att dessa fyra frågor är diskussionspunkter. Det finns inte någon beslutsdel i dem.

Men jag finner att det finns stöd för den redovisade inriktningen från regeringen, och jag noterar den avvikande meningen från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10, Utkast till rådets slutsatser om genomförandet av ungdomsgarantin och ungdomssysselsättningsinitiativet. Det är en beslutspunkt.

Anf. 226 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Fru ordförande! Detta är en fråga som min statssekreterare Irene Wennemo har haft överläggningar om i arbetsmarknadsutskottet den 8 november. Utifrån det finns en ståndpunkt som är förankrad i arbetsmarknadsutskottet.

Rådets ordförande har tagit fram ett utkast till rådsslutsatser mot bakgrund av kommissionens meddelande den 4 oktober om ungdomsgarantin och sysselsättningsinitiativet för unga.

Regeringen ser positivt på det fortsatta arbetet med att bekämpa ungdomsarbetslösheten i EU:s medlemsstater. Samtidigt är det viktigt att framhålla den nationella kompetensen. Det är medlemsstaterna som ansvarar för att genomföra de insatser som krävs på området. Regeringen anser att det är viktigt att ungdomar i större utsträckning tar del av insatser utifrån individens behov.

Regeringen föreslår att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom ett antagande av rådsslutsatserna.

Anf. 227 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Jag vill hänvisa till vår avvikande mening som vi framförde i arbetsmarknadsutskottet den 8 november.

Anf. 228 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag vill notera det som står här och som vi hade en diskussion med regeringen om. Jag tyckte att det blev en bra ståndpunkt, nämligen att det är viktigt att det skapas vägar in på arbetsmarknaden utan höga trösklar. Jag hoppas att det är någonting som vi är överens om, alltså att vi behöver en arbetsmarknad som är mer flexibel i framtiden. Det talas ibland om flexicurity. Men det handlar framför allt om att hitta fler vägar in på arbetsmarknaden för personer som står långt från arbetsmarknaden. Jag noterar att detta finns med, och det är viktigt.

Anf. 229 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det är riktigt. Vi har arbetat utifrån det mandat som vi fick i arbetsmarknadsutskottet.

Erika Ekström har mer information om hur hårt hon har slagits för våra ställningstaganden. Nu är vi framme vid beslut.

Anf. 230 Kanslirådet ERIKA EKSTRÖM:

Vi har under rådsarbetsgruppen för sociala frågor förhandlat oss till att vi ska verka för skrivningar om att sänka trösklarna. Vi hade problem att få in det, och det var inte helt enkelt. Men till slut fick vi in en mening om att främja olika vägar in på arbetsmarknaden.

Anf. 231 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Jag har en fråga till ministern. Har ministern någon uppfattning om hur mycket detta kostar framför allt för svenska skattebetalare? Hur mycket får vi tillbaka av detta, och hur mycket avsätter vi för att denna ungdomsgaranti ska fungera för andra länder?

Vi har en ståndpunkt som vi driver. Det är det som regeringen kan göra. Erika Ekström har drivit den mycket hårt i detta arbete. Men till slut kommer man till en slutsats, och vi har att ta ställning till ja eller nej i fråga om att acceptera slutsatserna.

Kostnaderna för EU-budgeten är en budgetfråga som inte behandlas i detta sammanhang.

Sverige brukar inte höra till de länder som får del av insatser när det gäller arbetslöshetsbekämpning, eftersom vi inte brukar ligga så illa till. Men under ett antal år låg vi mycket illa till när det gällde ungdomsarbetslösheten. Därför har Sverige just nu en period då vi får stöd från EU-systemet för att bekämpa ungdomsarbetslösheten inom ramen för detta.

Det är min tro och förhoppning att vi inte kommer att göra det i framtiden, eftersom det nu ser mycket bättre ut när det gäller ungdomsarbetslösheten.

Anf. 233 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det i fråga om denna beslutspunkt finns stöd för regeringens ståndpunkt med en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Har ministern någonting att anföra under dagordningspunkt 14, Övriga frågor?

Anf. 234 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA
JOHANSSON (S):

Nej, jag inget att anföra under den punkten.

Anf. 235 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi arbetsmarknadsministern för dagens medverkan i sammanträdet.

§ 6 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor

Socialförsäkringsminister Annika Strandhäll

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 16–17 juni 2016

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 13 oktober 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 8 december 2016

Anf. 236 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar socialförsäkringsminister Annika Strandhäll välkommen till dagens EU-nämnd. Vi ligger något efter den preliminära tidsplanen men är icke desto mindre på hugget för att få ta del av de frågor som du ska ansvara för i samband med Epscorådet. Vi börjar som vanligt med återrapporten. Har ministern något att anföra utöver det skriftliga materialet?

Anf. 237 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):
Nej, det har jag inte.

Anf. 238 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar vad gäller tillgänglighetskrav för produkter och tjänster.

Anf. 239 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Jag ska lämna en lägesrapport om tillgänglighetsdirektivet, som kommer att presenteras på rådsmötet. Förslaget till direktiv har tidigare behandlats vid överläggning i socialutskottet den 26 januari. Information till utskottet lämnades den 9 juni. En lägesrapport presenterades också för EU-nämnden den 10 juni.

Sedan lägesrapporten som presenterades vid Epscorådsmötet i juni har arbetet fortsatt i arbetsgruppen i Bryssel. Flera frågor från medlemsstaterna kvarstår beträffande direktivförslaget. Bland annat har flera medlemsstater ställt frågor om risk för dubbelreglering i direktivförslaget. Den 2 juni gavs Myndigheten för delaktighet i uppdrag att göra en konsekvensutredning av tillgänglighetsdirektivet. Denna konsekvensutredning presenterades den 17 november.

Uppdraget har bland annat handlat om att göra en samlad bedömning av de åtaganden och ekonomiska konsekvenser som direktivet kan komma att innebära för stat, kommuner och privata aktörer i Sverige. Möjligheterna att ta fram de här detaljerade kostnads- och nyttoberäkningarna är i nuläget väldigt begränsade, då det inte är tydligt exakt vilka produkter och tjänster som omfattas av direktivet.

Konsekvensutredningen lyfter generellt fram fördelar med en harmoniserad EU-lagstiftning om gemensamma tillgänglighetskrav för personer med funktionsnedsättning samt de gynnsamma möjligheterna för den marknad som detta kan skapa. Samtidigt pekar denna konsekvensutredning på en rad otydligheter som försvårar tillämpligheten, vilket har gjort det svårt att uppskatta kostnaderna.

Vilka ekonomiska konsekvenser förslagen får för stat, kommuner och privata aktörer har därför inte fastställts. Konsekvenserna är olika för olika sakområden. På exempelvis kollektivtrafikområdet bedömer myndigheten att direktivet inte får särskilt stor påverkan för Sveriges del, då myndigheter och företag ägnar sig åt ett strategiskt arbete med detta avseende de delar som omfattas av förslaget.

Sverige har ställt sig bakom förslaget att audiovisuella medietjänster ska undantas och i stället regleras inom ramen för AV-direktivet, som för närvarande revideras. I analysarbetet med direktivförslaget har det också framkommit svårigheter rörande hur tillgänglighetskraven är ställda i förhållande till annan sektorspecifik lagstiftning. Detta gäller främst transport, upphandling och de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Denna del kommer att analyseras vidare.

Det slovakiska ordförandeskapet har presenterat flera kompromissförslag, där man har gjort ett antal förtydliganden. Flera medlemsstater har dock påtalat att det fortfarande finns grundläggande problem med förslaget, till exempel hur det förhåller sig till just sektorspecifik lagstiftning.

I ordförandens lägesrapport framgår att många medlemsländer har vidhållit generella granskningsförbehåll på direktivförslaget. Det nuvarande ordförandeskapet har för avsikt att, tillsammans med det inkommande maltesiska ordförandeskapet, ta fram en gemensam enkät som ska skickas ut till medlemsländerna. Enkätsvaren ska sedan ge vägledning inför det förhandlingsarbete som kommer att fortsätta framöver.

Nästa halvår kommer rådets förberedande organ att fortsätta att arbeta för att fastställa rådets ståndpunkt och starta förhandlingarna med Europaparlamentet, som beräknas fastställa sin position under det första halvåret 2017.

Sverige har, liksom övriga medlemsstater, ställt frågor till kommissionen om oklarheter i förslaget. Sverige kommer att notera lägesrapporten vid Epscomötet den 8 december.

Anf. 240 ORDFÖRANDEN:

Detta är ju en informationspunkt på rådsmötet.

Anf. 241 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag har en fråga som gäller tillgängliggörandet av, framför allt, datorer och över huvud taget alla digitala hjälpmedel. Det brukar alltid handla om detta för att man – på något sätt – ska komma fram, och för de grupper som har kognitiva svårigheter är datorer ett nästan oöverkomligt problem. Jag hoppas att regeringen, när den här frågan börjar behandlas, verkligen driver på ståndpunkten att detta måste gälla alla, inte bara dem som har problem med maskineriet.

Anf. 242 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):
Jag tror att Christina kan svara bäst på den här frågan.

Anf. 243 Departementssekreterare CHRISTINA VELANDER:
Jag kommer från enheten för familj och sociala tjänster på Socialdepartementet.

Hjälpmedel omfattas inte av direktivet. Skillnaden mellan webbtillgänglighetsdirektivet och tillgänglighetsdirektivet är att webbtillgänglighetsdirektivet omfattar offentliga aktörer medan tillgänglighetsdirektivet även omfattar privata aktörer som tillhandahåller tjänster.

Anf. 244 ORDFÖRANDEN:
Tack så mycket för informationen!
Vi går vidare till dagordningspunkt 12, Utkast till rådets slutsatser om kvinnor och fattigdom.

Anf. 245 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):
EU:s ministerråd följer regelbundet upp hur medlemsstater och EU:s institutioner genomför sina åtaganden, enligt handlingsplanen från FN:s kvinnokonferens i Peking 1995. Slovakien har under sitt ordförandeskap i EU valt att fokusera på området kvinnor och fattigdom ur Pekingplattformen.

Regeringen välkomnar de rådsslutsatser om kvinnor och fattigdom som kommer i en tid då fattigdomen i EU ökar. Att fler kvinnor kommer ut på arbetsmarknaden är självklart viktigt för att minska kvinnors särskilda utsatthet för fattigdom. Det är samtidigt viktigt att säkerställa att kvinnor får löner som de kan leva på samt att förbättra förutsättningarna för heltidsarbete bland kvinnor.

På förslag från Europeiska jämställdhetsinstitutet har två indikatorer för uppföljning lagts till i rådsslutsatserna. Dessa inkluderar migranternas och flyktingarnas risk för fattigdom och deras deltagande på arbetsmarknaden. Från regeringens sida menar vi att detta är ett bra tillägg, som också kan utgöra ett underlag för insatser som kan bidra till att öka möjligheterna på arbetsmarknaden för kvinnliga flyktingar och migranter. Detta minskar i sin tur, förhoppningsvis, deras sårbarhet för fattigdom.

Regeringen anser att rådsslutsatserna och dessa indikatorer är ett bra underlag för att bland annat öka kommissionens ansträngningar att anta ett jämställdhetsperspektiv i insatser för att minska fattigdom, till exempel i förslag om att öka kvinnors deltagande på arbetsmarknaden och inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom rådsslutsatserna, som ska antas vid Epscorådsmötet den 8 december.

Anf. 246 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):
Jag sitter här och debatterar med mig själv om detta är tillämpligt, men jag tror att det är det. Vi har en avvikande mening från arbetsmarknadsutskottet per den 11 oktober, som jag tror att vi kan använda i det här fallet.

Anf. 247 ORDFÖRANDEN:

Med denna notering om avvikande mening konstaterar jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt på den här dagordningspunkten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 13, Den europeiska planeringsterminen. Detta låter bekant, men nu gäller det den folkhälsorelaterade delen. I folkhälsominister Gabriel Wikströms frånvaro får Annika Strandhäll ta även denna punkt.

Anf. 248 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! På hälsosidan är EU:s medlemsstater inbjudna att kommentera hälsoavsnittet i kommissionens årliga tillväxtöversyn. Socialutskottet informerades den 24 november 2016 om denna fråga.

Hälso- och sjukvårdsfrågor faller naturligtvis i huvudsak under nationell kompetens. Regeringen har dock inget emot att utbyta kunskap eller att diskutera hälso- och sjukvårdsfrågor på EU-nivå. Vi anser att kunskaps- och erfarenhetsutbyte på ett positivt sätt kan bidra till nationellt arbete med att utveckla hälso- och sjukvården.

Det är viktigt att hälso- och sjukvårdspolitiken stärker aktiv inkludering. Samtidigt bedrivs hälso- och sjukvårdspolitiken utifrån ett bredare perspektiv, med målet att erbjuda en behovsanpassad och effektiv hälso- och sjukvård av god kvalitet.

Regeringen tycker att det är bra om hälsoministrarna involveras i diskussioner gällande hälsofrågorna i den årliga tillväxtöversynen och i den europeiska planeringsterminen. Var i rådet diskussionerna förs menar regeringen dock främst är en koordineringsfråga, eftersom ståndpunkter inför mötena i rådet samordnas genom Regeringskansliet.

Regeringen anser att den europeiska planeringsterminen bör hanteras inom de upparbetade och existerande strukturerna.

Anf. 249 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Detta är tredje gången vi är inne på planeringsterminen i dag. Nu handlar det om hälso- och kunskapsfrågor. Man nöjer sig inte med de frågor man har diskuterat tidigare och med att pracka på andra medlemsländer sin uppfattning i dessa frågor, utan nu handlar det också om hälso- och kunskapsfrågor.

Jag håller med om att kunskapsutbyte är jättebra, men måste det ske under de här formerna? Jag tycker inte det. Det finns något som inom EU kallas den öppna samordningsmetoden, som går ut på att man ska påverka de andra medlemsländerna. Den europeiska planeringsterminen är i högsta grad en del av det här, och det är detta som vi vänder oss emot. Vi tycker inte att man ska behöva påverka länder på det sättet och med den metoden.

Kunskapsutbyte mellan enskilda medlemsländer är något positivt, men jag tycker inte att det måste ske på denna formella väg. Jag anmäler därför en avvikande mening.

Anf. 250 ORDFÖRANDEN:

Vill ministern tillägga något?

2016/17:15
2 december

Anf. 251 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):
Nej, egentligen inte.

Anf. 252 ORDFÖRANDEN:

Med notering av den avvikande meningen från Sverigedemokraterna konstaterar jag att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning.

Har ministern något att anföra när det gäller övriga frågor under dagordningspunkt 14?

Anf. 253 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):
Nej, jag har inga övriga kommentarer.

Anf. 254 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi ministern för dagens sammanträde!

§ 7 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor

Kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 13 oktober 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 8 december 2016

Anf. 255 ORDFÖRANDEN:

Den otacksamma rollen att vara sist på en ganska diger dagordning på ett möte i EU-nämnden har nu gått till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke, som jag vill hälsa välkommen till nämndens sammanträde. Ministern ska redogöra för de delar på Epscodagordningen som faller under hennes ansvar. Vi börjar som vanligt med en återrapport från tidigare möten, om ministern har något att anföra utöver det skriftliga materialet.

Anf. 256 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP):

Fru ordförande! Nej, jag har inget ytterligare att tillägga.

Anf. 257 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att inga frågor finns gällande återrapporten. Vi lägger den till handlingarna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Förslag till rådets direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

Anf. 258 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP):

Fru ordförande! Jag är här, tillsammans med medarbetare från departementet, för att ge er information om lägesrapport om kommissionens förslag till rådets direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer, oavsett religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning.

Vid Epsco kommer ordförandeskapet att lämna en lägesrapport om arbetet med kommissionens förslag till direktiv om skydd mot diskriminering på grund av religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning.

Av lägesrapporten framgår att framsteg har gjorts under det slovakiska ordförandeskapet, men att ytterligare arbete krävs. Under ordförandeskapet har man bland annat diskuterat direktivets bestämmelser om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och hur dessa förhåller sig till annan EU-rättslig lagstiftning om tillgänglighet och det nya förslaget till en tillgänglighetsakt.

Direktivet har förhandlats sedan 2008. För att förslaget ska kunna antas måste alla medlemsstater vara överens; det krävs alltså enhällighet i rådet. Sverige är fortfarande positivt till direktivförslaget och har samma inställning som Sverige har haft hela tiden sedan direktivet presenterades 2008, nämligen att det är angeläget att i EU säkerställa en gemensam miniminivå för skydd mot diskriminering, oavsett diskrimineringsgrund. Sverige verkar därför för ett antagande av direktivet.

Anf. 259 TINA ACKETOFT (L):

Detta är ett sorgebarn, i alla fall från svensk synpunkt. Statsrådet säger att vi har nått viss framgång, även om själva diskussionen har gått i stå. Gällde detta just den del som rörde funktionsnedsatta, eller har man kunnat rucka lite på sig även det gäller andra punkter?

Vi vet alla att det är just frågan om sexuell läggning som kastar in grus i maskineriet. Har det kommit upp några som helst diskussioner i en mer liberal riktning?

Anf. 260 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Fru ordförande! Här har vi en avvikande mening, mest beroende på att vi tycker att det är en nationell kompetens. Vi har egentligen inga avvikande synpunkter när det gäller själva innehållet. Jag hänvisar till en reservation i KU. Vi formulerade det som att varje form av uttryck för rasism eller diskriminering, däribland antiziganism, är oacceptabel i en tolerant och öppen demokrati. "Av svensk lag följer att hets mot folkgrupp och olaga diskriminering medför straffrättsliga påföljder." Befintliga, pågående och planerade insatser får bedömas som tillräckliga.

Jag vill tillägga att vi har straff för hets mot folkgrupp i Sverige. Vi har en diskrimineringslagstiftning, och Europakonventionen är inskriven i svensk grundlag. Det tycker vi är tillräckligt.

Anf. 261 ORDFÖRANDEN:

Nu är vi lite oroliga för att du är inne på nästa punkt, som handlar om slutsatserna om integrering av romer. Det här är punkt 7. Men det är en informationspunkt. Jag förväntar mig inga avvikande meningar. Du var en av få som förstod det på en tidigare punkt.

Anf. 262 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Jag förstår. Då har jag ingen fråga, utan det var bara ett påstående från mig.

Anf. 263 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för det påståendet.

Anf. 264 JENS HOLM (V):

En fråga skulle kunna formuleras på det här sättet: Vi i Sverige har kommit ganska långt när det gäller de här frågorna. Men det finns många andra europeiska länder som inte har gjort det. Tror ministern att det skulle vara till stor vinst för de länderna?

Jag blev bara lite inspirerad av föregående talare. Min fråga handlar om att det inte ska ta ett decennium att få igenom sådan här viktig lag-

Anf. 265 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNKE (MP):

När det gäller att viss framgång har uppnåtts är det ordförandeskapet som uttrycker det på det sättet. Ur ett svensk perspektiv, baserat på den ståndpunkt som Sverige har haft hela tiden, handlar det inte om någon viss framgång.

När det gäller om det hade kunnat vara en mer liberal riktning, är svaret återigen nej. Då hade vi inte varit i den här situationen, att det fortfarande inte har blivit av. Det har tyvärr inte gått den väg som vi, Sverige och många andra länder, vill att det ska.

Tänk om man kunde ge ett bra svar på frågan om när det kan bli av! Jag var i Bryssel förra veckan, och sedan dess känner jag att vindarna blåser åt helt andra håll. Jag hörde saker sägas runt bordet där som jag trodde att jag aldrig skulle behöva höra.

Vi behöver alltså vara många med stora demokratiska och liberala hjärtan för att det här ska gå vägen.

Anf. 266 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Jag tänkte formulera om min svada till en fråga.

Finns det risk för att det gemensamma EU-initiativet kan påverka den svenska lagstiftningen på ett negativt sätt? Ministern pratar själv om att tåget, enligt hennes utgångspunkt, går åt fel håll. Finns det risk för att den gemensamma europeiska lagstiftningen kommer att försämra svenska förhållanden?

Anf. 267 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNKE (MP):

Om jag har förstått frågan rätt skulle jag säga nej, ur mitt perspektiv.

Anf. 268 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen på den punkten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, Utkast till rådets slutsatser om påskyndande av processen för integrering av romer. Det är en besluts- punkt.

Anf. 269 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNKE (MP):

Fru ordförande! Jag vill samråda med er om rådsslutsatser om påskyndande av processen för romsk inkludering. Överläggning om dessa rådsslutsatser skedde med konstitutionsutskottet den 29 september.

Syftet med rådsslutsatserna är att påskynda arbetet med romsk inkludering i medlemsstaterna. I slutsatserna anges ett antal iakttagelser och uppmaningar till medlemsstaterna och EU-kommissionen. Medlemsstaterna uppmanas bland annat att regelbundet uppdatera och följa upp de nationella strategierna för romsk inkludering, att fortsätta arbeta för ökad romsk inkludering inom nyckelområden, såsom utbildning, arbete och hälsa, och att säkerställa romers inflytande och deltagande i arbetet.

Särskilt framträdande är behovet av ett tydligare ungdomsperspektiv i arbetet och av specifika åtgärder för kvinnors rättigheter och egenmakt, för att förbättra romska kvinnors ställning i samhället. Andra viktiga skrivningar i slutsatserna som bör lyftas fram är att medlemsstaterna uppmanas att erkänna den diskriminering, rasism och antiziganism som drabbar romer.

Mot denna bakgrund uppmanas medlemsstaterna att vidta åtgärder på nationell och lokal nivå, för att säkerställa rättsliga garantier mot diskriminering, rasism, främlingsfientlighet, hatbrott och hatpropaganda.

EU-kommissionen uppmanas att genomföra halvtidsutvärdering av EU:s ramverk för nationella strategier för inkludering av romer fram till 2020 och att föreslå en strategi för tiden efter 2020. Rådsslutsatserna är inte bindande för medlemsstaterna. Men det är ett viktigt dokument för att driva politiken på området framåt.

Arbetet med romers rättigheter är en prioriterad fråga för regeringen. Regeringen anser att rådsslutsatserna kan fungera som en pådrivande kraft i förhållande till medlemsstater som har stora utmaningar med romsk inkludering. Regeringen anser att det är viktigt att kommissionen och medlemsstaterna fortsätter sina ansträngningar för att arbetet med romsk inkludering ska påskyndas. Det handlar till exempel om att medlemsstaterna regelbundet uppdaterar och genomför åtgärder, inom ramen för nationella strategier för romsk inkludering.

Det är bra att medlemsstaterna uppmanas att främja och säkerställa romers inflytande och deltagande i genomförandet av strategierna. Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom ett antagande av slutsatserna.

Anf. 270 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

Jag tror att vi på det stora hela är överens om vad det är vi vill ska hända. Vi vill se att romer kan inkluderas på ett bra sätt i alla europeiska länder. Frågan är bara vad EU kan göra mer. Kommer diskussionen om romerna att föregås av en diskussion om tiggarpolitik? Den finns inte bara i Sverige utan också i andra länder. Hur går diskussionen om hur EU ska kunna hjälpa de enskilda länderna på ett bättre sätt när det gäller att verkligen jobba aktivt med inkluderingen? Diskuterar man fortfarande fonder som ska hjälpa till? Kan ministern utveckla det på något sätt?

Det blir fina paroller på sådana här möten. Men vad kommer, enligt ministrarnas bedömning, konkret att ske efter att rådsslutsatserna har antagits?

Anf. 271 TINA ACKETOFT (L):

Min fråga utgår mycket från det som Désirée Pethrus sa. Ministern sa att hon har tagit del av åsikter som hon aldrig hade trott att hon skulle behöva höra. Ministern behöver inte säga att det gäller just detta område. Jag vet av egen erfarenhet att det bland många människor, som annars beter sig som normala vuxna, är tillåtet att säga vad som helst när man pratar om romer. Det är förskräckligt. Just därför blir det problematiskt att rådsslutsatserna inte är obligatoriska, att de inte behöver följas.

Min fråga knyter an till Désirée Pethrus fråga. Vad gör ministern för att driva på de länder som är ännu längre bak än vi är? Vi har också mycket kvar att göra i vårt land när det gäller diskriminering, specifikt mot romer. Men vi har åtminstone påbörjat arbetet, genom föregående regering såväl som denna. Vad gör ministern för att kunna påverka de länderna i en mer liberal och demokratisk riktning, som hon lyfte fram tidigare?

Jag kan inte låta bli att tänka på det justitieministern sa tidigare om att man i ett tidigare utkast hade refererat till flexibel solidaritet inom EU. Det begreppet är ganska roligt. Men här kan vi tala om flexibel moral. Det kan vi inte heller ha i EU. Om vi ska ha gemensamma värderingar ska det vara gemensam moral och gemensam solidaritet.

Frågan blir ändå: Vad gör ministern för att driva på de länderna?

Anf. 272 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Fru ordförande! På punkt 11 vill jag hänvisa till exakt samma avvikande mening som jag hänvisade till på punkt 7. Jag läste upp den tidigare. Den är från KU den 29 september 2016.

Anf. 273 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP):

Désirée Pethrus frågade vad mer vi behöver göra och hur vi ska gå vidare från vackra ord som kanske är lätta att skriva under på papper. Även om vi också har en lång bit kvar att gå finns det, som vi alla känner till, länder i Europa där situationen är fruktansvärd, där det är misär. Där är diskrimineringen tydlig och uppenbar. Man skäms inte ens för att visa rasismens fula tryne.

Vi måste verkligen stöta på från alla håll och kanter. Och det gör vi på olika sätt. Den förra regeringen ska ha all heder för att man sjösatte den strategi för romsk inkludering som vi har i Sverige. Man hade höga ambitioner. Vi har tagit vid och har fortsatt att utveckla den. Fokus i den strategin är på de svenska romer som har bott i vårt land i flera hundra år men som fortfarande utsätts för diskriminering och på många sätt lever i utanförskap. Det kommer att ta lång tid och kräva mycket insatser för att komma till rätta med det. Det är ett arbete.

Vi har också arbetet med de EU-migranter som har kommit till vårt land på senare tid. I regeringen är det ordnat på det sättet att Åsa Regnér leder det arbetet. Under hennes ansvar har vi bland annat upprättat avtal med Rumänien och Bulgarien. Vi är det enda landet som har gjort det.

Vi har också upprättat och intensifierat dialogen med svenska frivilligorganisationer och arbetet med vänortsutbyten. Det sker i väldigt liten skala, men med oerhört gott resultat. Genom utbyten mellan städer, byar och borgmästare i Rumänien med till exempel Västra Götalandsregionen har man kunnat säkerställa att några familjer har flyttat hem och fått möjligheter till skolgång och så vidare. Det arbetet pågår.

Vi ligger på. Det gör även finansministern när det handlar om att de stora medel som finns inom gemenskapen ska användas för att inkludera romer i de länderna. Länderna vill ha pengarna, men fram till 2015 hade de inte använts i tillräckligt stor utsträckning. Nu ser vi att de i alla fall söker medlen, vilket kommissionären också har meddelat. Vi måste följa upp att de faktiskt används till romsk inkludering.

Det är ett oerhört tufft arbete. När jag talade med kommissionär Jourová sa hon att hon också är djupt oroad över de tider vi lever i. Hon känner att hon trampar mycket vatten. Vinster som hon trodde att vi nästan hade vunnit, baserat på gemenskapens rule of law, backlashar nu. Det gäller inte bara romer utan också hbtq-frågor, kvinnors rättigheter och möjligheter – alla segrar som vi har vunnit.

Det är bra att en majoritet i Sveriges riksdag ligger på och att vi fortsätter att lyfta upp de här frågorna. Regeringen kommer nämligen att behöva fortsatt stöd när vi driver de frågorna i gemenskapen.

Anf. 274 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt, med notering om en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi tackar ministern för att hon väntade på att komma in och för deltagande i nämndens arbete i dag.

Innehållsförteckning

2016/17:15

2 december

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	1
Anf. 5 MARIA PLASS (M)	3
Anf. 6 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 7 ARON MODIG (KD)	4
Anf. 8 TINA ACKETOFT (L)	4
Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	4
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 11 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	4
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	5
Anf. 14 HELENA BOUVENG (M)	6
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 16 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	6
Anf. 17 HELENA BOUVENG (M)	6
Anf. 18 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 19 HELENA BOUVENG (M)	7
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	7
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	7
Anf. 24 JENS HOLM (V)	7
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 26 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	7
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 28 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 30 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	9
Anf. 31 BÖRJE VESTLUND (S)	10
Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	10
Anf. 33 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 34 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	11
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 36 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	11
Anf. 37 ORDFÖRANDEN	11

Anf. 38 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	11
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 40 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	12
Anf. 41 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 42 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	12
Anf. 43 JOHNNY SKALIN (SD)	13
Anf. 44 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 45 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	13
Anf. 46 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 47 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	14
Anf. 48 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 49 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	14
Anf. 50 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 51 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	15
Anf. 52 ORDFÖRANDEN	15
§ 2 Rättsliga och inrikes frågor	16
Anf. 53 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 54 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	16
Anf. 55 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 56 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	16
Anf. 57 ORDFÖRANDEN	17
Anf. 58 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	17
Anf. 59 ESKIL ERLANDSSON (C).....	17
Anf. 60 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	18
Anf. 61 Ämnessakkunniga LISA NILHEIM.....	18
Anf. 62 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	18
Anf. 63 Ämnessakkunniga LISA NILHEIM.....	18
Anf. 64 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	18
Anf. 65 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	19
Anf. 66 ORDFÖRANDEN	19
Anf. 67 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	19
Anf. 68 ORDFÖRANDEN	20
Anf. 69 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	20
Anf. 70 ORDFÖRANDEN	20
Anf. 71 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	20
Anf. 72 ORDFÖRANDEN	20

Anf. 73 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	20
Anf. 74 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 75 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	21
Anf. 76 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 77 ESKIL ERLANDSSON (C).....	21
Anf. 78 MIKAEL CEDERBRATT (M).....	21
Anf. 79 BÖRJE VESTLUND (S).....	22
Anf. 80 JOHNNY SKALIN (SD).....	22
Anf. 81 ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 82 ARON MODIG (KD).....	23
Anf. 83 JENS HOLM (V)	23
Anf. 84 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	23
Anf. 85 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 86 MIKAEL CEDERBRATT (M)	26
Anf. 87 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 88 MIKAEL CEDERBRATT (M)	26
Anf. 89 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 90 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	26
Anf. 91 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 92 JOHNNY SKALIN (SD).....	27
Anf. 93 ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 94 JENS HOLM (V)	27
Anf. 95 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	27
Anf. 96 ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 97 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	28
Anf. 98 JENS HOLM (V)	29
Anf. 99 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	29
Anf. 100 ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 101 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	29
Anf. 102 TINA ACKETOFT (L)	30
Anf. 103 JENS HOLM (V).....	30
Anf. 104 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	30
Anf. 105 JENS HOLM (V).....	31
Anf. 106 ORDFÖRANDEN.....	31
§ 3 Rättsliga och inrikes frågor	32
Anf. 107 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 108 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	32
Anf. 109 KRISTER HAMMARBERGH (M)	32
Anf. 110 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	32
Anf. 111 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 112 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	32
Anf. 113 ORDFÖRANDEN.....	33

Anf. 114	TINA ACKETOFT (L)	33
Anf. 115	JENS HOLM (V)	33
Anf. 116	JOHNNY SKALIN (SD)	33
Anf. 117	KRISTER HAMMARBERGH (M)	33
Anf. 118	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	34
Anf. 119	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 120	JOHNNY SKALIN (SD)	34
Anf. 121	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	34
Anf. 122	JOHNNY SKALIN (SD)	34
Anf. 123	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 124	JOHNNY SKALIN (SD)	34
Anf. 125	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 126	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	35
Anf. 127	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 128	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	35
Anf. 129	KRISTER HAMMARBERGH (M)	35
Anf. 130	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	36
Anf. 131	KRISTER HAMMARBERGH (M)	36
Anf. 132	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 133	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	36
Anf. 134	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 135	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	36
Anf. 136	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 137	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	37
Anf. 138	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 139	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	37
Anf. 140	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 141	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	38
Anf. 142	ORDFÖRANDEN	38
§ 4	Transport, telekom och energi	39
Anf. 143	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 144	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	39
Anf. 145	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 146	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	39
Anf. 147	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 148	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	40
Anf. 149	ESKIL ERLANDSSON (C)	41
Anf. 150	CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M)	41
Anf. 151	JENS HOLM (V)	42
Anf. 152	MARIA PLASS (M)	42
Anf. 153	ORDFÖRANDEN	42
Anf. 154	MARIA PLASS (M)	43
Anf. 155	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 156	MARIA PLASS (M)	43
Anf. 157	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 158	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	44
Anf. 159	CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M)	44
Anf. 160	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	45
Anf. 161	MARIA PLASS (M)	45
Anf. 162	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 163	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	45

Anf. 164	ORDFÖRANDEN.....	46
Anf. 165	ESKIL ERLANDSSON (C).....	46
Anf. 166	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S).....	46
Anf. 167	CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	46
Anf. 168	ORDFÖRANDEN.....	46
Anf. 169	CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	47
Anf. 170	ORDFÖRANDEN.....	47
Anf. 171	CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	47
Anf. 172	ORDFÖRANDEN.....	47
Anf. 173	MARIA PLASS (M)	47
Anf. 174	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S).....	47
Anf. 175	ORDFÖRANDEN.....	47
Anf. 176	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S).....	47
Anf. 177	TINA ACKETOFT (L)	48
Anf. 178	CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	48
Anf. 179	JENS HOLM (V).....	48
Anf. 180	ROBERT HALEF (KD).....	49
Anf. 181	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S).....	49
Anf. 182	ORDFÖRANDEN.....	49
Anf. 183	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S).....	49

2016/17:15

2 december

§ 5 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumtfrågor.....	50
Anf. 184 ORDFÖRANDEN.....	50
Anf. 185 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	50
Anf. 186 ORDFÖRANDEN.....	50
Anf. 187 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	50
Anf. 188 JOHNNY SKALIN (SD).....	50
Anf. 189 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	51
Anf. 190 ORDFÖRANDEN.....	51
Anf. 191 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	51
Anf. 192 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	51
Anf. 193 ORDFÖRANDEN.....	51
Anf. 194 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	51
Anf. 195 ORDFÖRANDEN.....	51
Anf. 196 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	52
Anf. 197 ORDFÖRANDEN.....	52
Anf. 198 DÉSIÉE PETHRUS (KD)	52
Anf. 199 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	52
Anf. 200 ORDFÖRANDEN.....	53
Anf. 201 MARIE GRANLUND (S).....	53
Anf. 202 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	53
Anf. 203 ORDFÖRANDEN.....	53
Anf. 204 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	54
Anf. 205 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	54
Anf. 206 ORDFÖRANDEN.....	54

Anf. 207 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	54
Anf. 208 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	55
Anf. 209 DÉSIÉE PETHRUS (KD)	55
Anf. 210 ORDFÖRANDEN	55
Anf. 211 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	55
Anf. 212 ORDFÖRANDEN	55
Anf. 213 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	55
Anf. 214 ORDFÖRANDEN	55
Anf. 215 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	55
Anf. 216 ORDFÖRANDEN	56
Anf. 217 DÉSIÉE PETHRUS (KD)	56
Anf. 218 ORDFÖRANDEN	57
Anf. 219 DÉSIÉE PETHRUS (KD)	57
Anf. 220 ORDFÖRANDEN	57
Anf. 221 DÉSIÉE PETHRUS (KD)	57
Anf. 222 TINA ACKETOFT (L)	57
Anf. 223 JOHNNY SKALIN (SD)	57
Anf. 224 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	57
Anf. 225 ORDFÖRANDEN	57
Anf. 226 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	58
Anf. 227 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	58
Anf. 228 DÉSIÉE PETHRUS (KD)	58
Anf. 229 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	58
Anf. 230 Kanslirådet ERIKA EKSTRÖM	58
Anf. 231 JOHNNY SKALIN (SD)	58
Anf. 232 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	59
Anf. 233 ORDFÖRANDEN	59
Anf. 234 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	59
Anf. 235 ORDFÖRANDEN	59
§ 6 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor	60
Anf. 236 ORDFÖRANDEN	60
Anf. 237 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S)	60
Anf. 238 ORDFÖRANDEN	60
Anf. 239 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S)	60
Anf. 240 ORDFÖRANDEN	61
Anf. 241 BÖRJE VESTLUND (S).....	61
Anf. 242 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S)	61
Anf. 243 Departementssekreterare CHRISTINA VELANDER	62

Anf. 244 ORDFÖRANDEN.....	62	2016/17:15
Anf. 245 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S).....	62	2 december
Anf. 246 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	62	
Anf. 247 ORDFÖRANDEN.....	62	
Anf. 248 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S).....	63	
Anf. 249 JOHNNY SKALIN (SD).....	63	
Anf. 250 ORDFÖRANDEN.....	63	
Anf. 251 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S).....	63	
Anf. 252 ORDFÖRANDEN.....	64	
Anf. 253 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S).....	64	
Anf. 254 ORDFÖRANDEN.....	64	

§ 7 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumtfrågor.....	65
Anf. 255 ORDFÖRANDEN.....	65
Anf. 256 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	65
Anf. 257 ORDFÖRANDEN.....	65
Anf. 258 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	65
Anf. 259 TINA ACKETOFT (L)	66
Anf. 260 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	66
Anf. 261 ORDFÖRANDEN.....	66
Anf. 262 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	66
Anf. 263 ORDFÖRANDEN.....	66
Anf. 264 JENS HOLM (V).....	66
Anf. 265 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	67
Anf. 266 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	67
Anf. 267 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	67
Anf. 268 ORDFÖRANDEN.....	67
Anf. 269 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	67
Anf. 270 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	68
Anf. 271 TINA ACKETOFT (L)	68
Anf. 272 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	69
Anf. 273 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	69
Anf. 274 ORDFÖRANDEN.....	70